

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АУДИТОРСЬКА ФІРМА «ЛИСЕНКО»

юридична/поштова адреса: вул. Кучеренка, 4, кв. 49, м. Полтава, 36007,
фактична адреса: вул. Європейська, 2, офіс 411, м. Полтава, 36000, тел. +380505582871
п/р UA67380805000000002600090729 УАН в АТ «Райффайзен Банк Аваль», м.Київ,
e-mail: auditlysenko@gmail.com , web: <https://auditlysenko.com.ua> ,
номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 4169
ЄДРПОУ 35796588

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Адресат

- управлінський персонал Адміністратора ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ «ПЕНСІЙНА ОПІКА», функції якого виконує Товариство з обмеженою відповідальністю «КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ «ОПІКА»;
- Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР);
- Учасники та Рада ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ «ПЕНСІЙНА ОПІКА».

I. ЗВІТ ЩОДО АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Думка

Ми провели аудит фінансової звітності ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ «ПЕНСІЙНА ОПІКА» (скорочено – ВВПФ «ПЕНСІЙНА ОПІКА»), ЄДРПОУ 34456619 (надалі – Фонд в усіх відмінках), складеної Адміністратором, функції якого виконує Товариство з обмеженою відповідальністю «КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ «ОПІКА» (скорочено – ТОВ «КУА АПФ «ОПІКА»)), місцезнаходження: 36023, Полтавська обл., м. Полтава, вул. Колективна, буд. 10; Код за ЄДРПОУ 34094201, Ліцензія на провадження діяльності з адміністрування недержавних пенсійних фондів серії АВ № 614843, видана Національною комісією, що здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг 30.10.2012 року, строк дії з 25.07.2006р. безстроковий, за 2022 рік, що складається з:

- Балансу (Звіту про фінансовий стан) на 31.12.2022 року (Форма №1);
- Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) за 2022 рік (Форма №2);
- Звіту про рух грошових коштів (за прямим методом) за 2022 рік (Форма №3);
- Звіту про власний капітал за 2022 рік (Форма №4);
- Приміток до фінансової звітності, складеної відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності, за 2022 рік ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ «ПЕНСІЙНА ОПІКА», включаючи стислий виклад значущих облікових політик та іншої пояснювальної інформації.

На нашу думку, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ «ПЕНСІЙНА ОПІКА» на 31 грудня 2022 року, та його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року № 996-XIV (із змінами) щодо її складання.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Фонду згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Пояснювальний параграф

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Ми звертаємо увагу на п. 1.6 «Операційне середовище» та п. 1.7 «Припущення про безперервність діяльності» Примітки 1 «Основи підготовки, затвердження та подання фінансової звітності» до фінансової звітності ВІДКРИТОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ «ПЕНСІЙНА ОПІКА», складеної відповідно до МСФЗ, за 2022 рік, які описують несприятливі наслідки військового вторгнення, розпочатого Російською Федерацією на території України 24 лютого 2022 року, і введенням в зв'язку із цим воєнного стану в Україні, а також пандемії COVID-19, що продовжується.

Як зазначено у цих пунктах Примітки 1, ці події або умови, разом з іншими питаннями, викладеними в них, вказують, що існує суттєва невизначеність, що може поставити під значний сумнів здатність Фонду продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

Інша інформація

«Інформація щодо річних звітних даних»

Адміністратор Фонду несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація є інформацією, яка подається до НКЦПФР згідно вимог «Положення про порядок складання, подання та оприлюднення адміністратором недержавного пенсійного фонду звітних даних, у тому числі звітності з недержавного пенсійного забезпечення», затвердженого Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку 23 липня 2020 року № 379 (із змінами), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 вересня 2020 р. за № 847/35130, але не є фінансовою звітністю та нашим звітом аудитора щодо неї.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією, зазначеною вище, та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення.

Якщо на основі проведеної нами роботи стосовно іншої інформації, отриманої до дати звіту аудитора, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до звіту.

Відповідальність управлінського персоналу (Адміністратора) та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Адміністратор Фонду - ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ «ОПКА» (місцезнаходження: 36023, Полтавська обл., м. Полтава, вул. Колективна, буд. 10; Код за ЄДРПОУ 34094201; Ліцензія на провадження діяльності з адміністрування недержавних пенсійних фондів серії АВ № 614843, видана Національною комісією, що здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг 30.10.2012 року, строк дії з 25.07.2006р. безстроковий) несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ «ПЕНСІЙНА ОПКА» (ЄДРПОУ 34456619) відповідно до МСФЗ та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо складання фінансової звітності, та за таку систему внутрішнього контролю, яку Адміністратор визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності Адміністратор несе відповідальність за оцінку здатності Фонду продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, коли існує намір ліквідувати Фонд чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Фонду.

Органами управління ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ «ПЕНСІЙНА ОПКА» є Збори засновників та Рада фонду. Відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Фонду несе Рада фонду.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або

помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Фонду;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених Адміністратором;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання Адміністратором припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та на основі отриманих аудиторських доказів робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Фонду продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні повернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Фонд припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного подання.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та

повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

II. ЗВІТ ЩОДО ВИМОГ ІНШИХ ЗАКОНОДАВЧИХ ТА НОРМАТИВНИХ АКТІВ

Цей розділ Звіту аудитора надається на виконання «Вимог до інформації, що стосується аудиту або огляду фінансової звітності учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, нагляд за якими здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку», затверджених Рішенням НКЦПФР від 22.07.2021 року № 555, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07 вересня 2021 р. за № 1176/36798 (надалі Рішення № 555).

2.1. Вступний параграф:

<p>1. Повне найменування (у розумінні <u>Цивільного кодексу України</u>) юридичної особи (учасника ринків капіталу та організованих товарних ринків)</p>	<p>ВІДКРИТИЙ НЕДЕРЖАВНИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД «ПЕНСІЙНА ОПКА»</p>
<p>2. Думка/висновок аудитора щодо повного розкриття юридичною особою (заявником або учасником ринків капіталу та організованих товарних ринків) інформації про кінцевого бенефіціарного власника (у разі наявності) та структуру власності станом на дату аудиту або огляду, відповідно до вимог, встановлених <u>Положенням про форму та зміст структури власності</u>, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 19 березня 2021 року № 163, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08 червня 2021 року за № 768/3639.</p>	<p>Інформація про структуру власності та засновника Фонду наведена у п.1.3. Примітки 1 до фінансової звітності ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ «ПЕНСІЙНА ОПКА». Активи Фонду належать учасникам на праві спільної часткової власності, тому інформація про структуру власності станом на складання аудиторського висновку не розкривається. Встановлення кінцевого бенефіціарного власника у недержавних пенсійних фондах не здійснюється.</p>
<p>3. Інформація про те, чи є суб'єкт господарювання: контролером/учасником небанківської фінансової групи; підприємством, що становить суспільний інтерес;</p>	<p>ВІДКРИТИЙ НЕДЕРЖАВНИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД «ПЕНСІЙНА ОПКА» не є контролером/учасником небанківської фінансової групи, та не є підприємством, що становить суспільний інтерес.</p>
<p>4. Інформація про наявність у суб'єкта господарювання материнських/дочірніх компаній із зазначенням найменування,</p>	<p>ВІДКРИТИЙ НЕДЕРЖАВНИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД «ПЕНСІЙНА ОПКА» не має материнських/дочірніх</p>

організаційно-правової форми, місцезнаходження (у разі наявності)	компаній
5. Думка аудитора щодо правильності розрахунку пруденційних показників, встановлених нормативно-правовим актом НКЦПФР для відповідного виду діяльності, за звітний період (перший квартал, перше півріччя, дев'ять місяців та рік) (для професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків).	ВІДКРИТИЙ НЕДЕРЖАВНИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД «ПЕНСІЙНА ОПКА» не є професійним учасником ринків капіталу та організованих товарних ринків

2.2. Опис питань і висновки, яких дійшов аудитор щодо питань, встановлених главою 6 Розділу II Рішення № 555:

- Відповідність структури активів пенсійного фонду вимогам законодавства

Інвестиції Фонду на 31.12.2022 року складаються із грошей та їх еквівалентів (грошові кошти на поточних рахунках в національній та іноземній валюті). Структура інвестиційного портфелю Фонду розкрита також в п.п. 6.1.3. «Інвестиційний Портфель» п. 6.1. Примітки 6, тому повторно тут не наводиться.

- Відповідність вимогам законодавства напрямів використання пенсійних активів

Станом на 31 грудня 2022 року напрямів використання пенсійних активів Фонду відповідають тим, що передбаченні статтею 48 Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення».

- Відповідність дотримання обмежень інвестиційної діяльності з пенсійними активами

Як розкрито в у п. 6.1.3. «Інвестиційний портфель» пункту 6.1. «Розкриття інформації відповідно до МСБО 26 «Звітність щодо програм пенсійного забезпечення» Примітки 6 «Розкриття інформації, що підтверджує статті, подані у звітності» Приміток до фінансової звітності, складеної відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності, за 2022 рік ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ «ПЕНСІЙНА ОПКА», Фонд не виконує вимоги частини 5 статті 49 Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» станом на 31 грудня 2022 року, а саме:

- Усі надходження на поточні рахунки фонду мають бути використані за цільовим призначенням відповідно до статті 48 цього Закону протягом двох тижнів з дати зарахування цих коштів, тому що грошові кошти Фонду на поточних рахунках в банках складають 100% активів Фонду.

Партнером із завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора є сертифікований аудитор: сертифікат аудитора серії А №004882,

виданий рішенням АПУ № 104 від 30.11.2001р., реєстраційний номер АПУ 101291, Ігор Кальник.

Підпис від імені аудиторської фірми:

Директор ТОВ «АФ «Лисенко»

сертифікат аудитора серії А №000656,

виданий рішенням АПУ № 41 від 25.01.1996р.;

ACCA DipIFR (rus), реєстраційний номер АПУ 100052

Ольга ЛИСЕНКО

36000, м. Полтава, вул. Європейська, 2, офіс 411
28.03.2023 року

1. Основні відомості про аудиторську фірму:

Повне найменування аудиторської фірми відповідно до установчих документів, якою було здійснено аудиторську перевірку	Товариство з обмеженою відповідальністю «Аудиторська фірма «Лисенко»
Код за ЄДРПОУ	35796588
Номер реєстрації в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, що ведеться Аудиторською палатою України (АПУ)	Номер реєстрації в Розділі 2, 3 і 4 Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 4169
Свідоцтво про відповідність системи контролю якості	Наказ ОСНАД №4-кя від 26.01.2022 року
Місцезнаходження	36007, Полтавська обл., м. Полтава, вул. Кучеренка, 4, кв.49
Адреса офісу	36000, м. Полтава, вул. Європейська, 2, офіс 411
Телефон	0505582871
е – mail	auditlysenko@gmail.com
сайт	https://auditlysenko.com.ua

2. Відомості про умови договору на проведення аудиту:

Дата та номер договору на проведення аудиту	Договір № 1/2019/НПФ-3 від 02.02.2019р. та додаткова угода № 5 від 03.02.2023р.
Дата початку та дата закінчення проведення аудиту	03.02.2023 р. – 28.03.2023р.

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ		
2023	01	01
34456619		
UA53080370010073240		
940		
65.30		

ВІДКРИТИЙ НЕДЕРЖАВНИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД "ПЕНСІЙНА ОПІКА"

за ЄДРПОУ

ПОЛТАВСЬКА

за КАТОТТГ¹

Юридично-правова форма господарювання Недержавний пенсійний фонд

за КОПФГ

Сфера діяльності Недержавне пенсійне забезпечення

за КВЕД

Кількість працівників 2 0

0500675400

Адреса вулиця ПУШКІНА, буд. 47, ПОЛТАВСЬКИЙ РАЙОН, ПОЛТАВСЬКА обл., 36000

Валюта: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники

вказані в гривнях з копійками)

(зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

Відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку

або міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2022 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
сума вартість	1001	-	-
визначена амортизація	1002	-	-
придбані капітальні інвестиції	1005	-	-
фінансові засоби	1010	-	-
сума вартість	1011	-	-
	1012	-	-
нерухомість	1015	-	-
сума вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
інвестиційної нерухомості	1017	-	-
довгострокові біологічні активи	1020	-	-
сума вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
визначена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
довгострокові фінансові інвестиції:			
які контролюються за методом участі в капіталі підприємств	1030	-	-
фінансові інвестиції	1035	-	-
довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
визначені податкові активи	1045	-	-
	1050	-	-
визначені аквізиційні витрати	1060	-	-
витрати коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
необоротні активи за розділом I	1090	-	-
	1095	-	-
II. Оборотні активи			
запаси	1100	-	-
матеріальні запаси	1101	-	-
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
фінансові активи	1104	-	-
небіологічні активи	1110	-	-
страхові резерви перестрахування	1115	-	-
фінансові інвестиції	1120	-	-
дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	-	-
дебіторська заборгованість за розрахунками:			
включаючи авансами	1130	-	-
включаючи	1135	-	-
включаючи часті з податку на прибуток	1136	-	-
дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
фінансові інвестиції	1155	-	-
фінансові інвестиції	1160	-	-
фінансові інвестиції та їх еквіваленти	1165	1 851	2 351
	1166	-	-
фінансові інвестиції в банках	1167	1 851	2 351
фінансові інвестиції майбутніх періодів	1170	-	-
страхові резерви перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
фінансові інвестиції в:			
фінансові інвестиції довгострокових зобов'язань	1181	-	-
фінансові інвестиції збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
фінансові інвестиції незароблених премій	1183	-	-

страхових резервах	1184	-	-
кредитні активи	1190	-	-
за розділом II	1195	1 851	2 351
Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
	1300	1 851	2 351

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
власний (пайовий) капітал	1400	-	-
внесок до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
внесок у дооцінках	1405	-	-
власний капітал	1410	-	-
власний дохід	1411	-	-
власні курсові різниці	1412	-	-
власний капітал	1415	-	-
відшлішений прибуток (непокритий збиток)	1420	-	-
власний капітал	1425	(-)	(-)
власний капітал	1430	(-)	(-)
резерви	1435	-	-
за розділом I	1495	-	-
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
власні податкові зобов'язання	1500	-	-
власні зобов'язання	1505	-	-
довгострокові кредити банків	1510	-	-
довгострокові зобов'язання	1515	-	-
довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
внесок на фінансування	1525	-	-
власна допомога	1526	-	-
власні резерви	1530	-	-
власні числі:	1531	-	-
власні довгострокових зобов'язань			
власні збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
власні незароблених премій	1533	-	-
страхові резерви	1534	-	-
власні контракти	1535	-	-
власний фонд	1540	-	-
власні виплату джек-поту	1545	-	-
за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
довгострокові кредити банків	1600	-	-
власні видані	1605	-	-
власна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
власні роботи, послуги	1615	45	91
власні розрахунки з бюджетом	1620	-	-
власні числі з податку на прибуток	1621	-	-
власні розрахунки зі страхування	1625	-	-
власні розрахунки з оплати праці	1630	-	-
власна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
власна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
власна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
власна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
власні забезпечення	1660	-	-
власні майбутніх періодів	1665	-	-
власні комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
власні зобов'язання	1690	-	-
за розділом III	1695	45	91
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
власна вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	1 806	2 260
власні	1900	1 851	2 351

Педашенко В.

Блавацька Т.

бухгалтер

визначена в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

КОДИ		
2023	01	01
34456619		

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

ВІДКРИТИЙ НЕДЕРЖАВНИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД "ПЕНСІЙНА
ОПІКА"

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2022 Р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	-	-
з них зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховання	2012	-	-
сума резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
сума частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
вартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)	(-)
збитки понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
прибуток	2090	-	-
збиток	2095	(-)	(-)
дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
інші операційні доходи	2120	-	-
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2122	-	-
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2123	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2130	(47)	(86)
адміністративні витрати	2150	(-)	(-)
витрати на збут	2180	(-)	(-)
інші операційні витрати	2181	-	-
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2182	-	-
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(47)	(86)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	140
Інші доходи	2240	500	51
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги	2250	(-)	(-)
Фінансові витрати	2255	(-)	(-)
Витрати від участі в капіталі	2270	(453)	(105)
Інші витрати	2275	-	-
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
Прибуток	2290	-	-
Збиток	2295	(-)	(-)
Чистий (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Чистий (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Фінансовий результат:			
Прибуток	2350	-	-
Збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Відчуження (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Відчуження (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Відчуження курсові різниці	2410	-	-
Відчуження іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Інший дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-	-

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Адміністративні витрати	2500	-	-
Витрати на оплату праці	2505	-	-
Витрати на соціальні заходи	2510	-	-
Витрати на амортизацію	2515	-	-
Операційні витрати	2520	47	86
Інші операційні витрати	2550	47	86

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2650	-	-

Педашенко В.

Блавацька Т.

Головний бухгалтер

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за Рік 2022 р.

Форма №3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Від:			
виробництва продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	-	-
внесень податків і зборів	3005	-	-
у числі податку на додану вартість	3006	-	-
всього фінансування	3010	-	-
внесень від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
внесень авансів від покупців і замовників	3015	-	-
внесень від повернення авансів	3020	-	-
внесень від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
внесень від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
внесень від операційної оренди	3040	-	-
внесень від отримання роялті, авторських відрахувань	3045	-	-
внесень від страхових премій	3050	-	-
внесень фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
надходження	3095	-	-
внесень на оплату:			
внесень (робіт, послуг)	3100	(-)	(82)
внесень на закупівельні витрати	3105	(-)	(-)
внесень на соціальні заходи	3110	(-)	(-)
внесень з податків і зборів	3115	(-)	(1)
внесень на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(-)	(-)
внесень на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(-)	(-)
внесень на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(-)	(-)
внесень на оплату авансів	3135	(-)	(-)
внесень на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
внесень на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
внесень на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
внесень фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
внесень витрачання	3190	(-)	(-)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	-	-83
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Від:			
внесень від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
оборотних активів	3205	-	-
внесень від отриманих:			
дивідендів	3215	-	3
внесень від деривативів	3220	-	-
внесень від погашення позик	3225	-	-
внесень від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3230	-	-
внесень надходження	3235	-	-
внесень надходження	3250	-	-

вартість придбання:			
вартість інвестицій	3255	(-)	(-)
вартість фінансових активів	3260	(-)	(-)
вартість за деривативами	3270	(-)	(-)
вартість на надання позик	3275	(-)	(-)
вартість на придбання дочірнього підприємства та іншої юридичної одиниці	3280	(-)	(-)
виплати	3290	(-)	(-)
чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-	3
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
внесень від:			
внесень капіталу	3300	-	-
внесень позик	3305	-	-
внесень від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
внесень від придбання	3340	-	-
внесень на:			
внесень власних акцій	3345	(-)	(-)
внесень позик	3350	-	-
внесень у дивідендів	3355	(-)	(-)
внесень на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
внесень на сплату заборгованості з фінансової діяльності	3365	(-)	(-)
внесень на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
внесень на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
виплати	3390	(-)	(3)
чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-	-3
чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-	-83
залишок коштів на початок року	3405	1 851	1 987
зміна валютних курсів на залишок коштів	3410	500	(53)
залишок коштів на кінець року	3415	2 351	1 851

керівник

Педашенко В.

головний бухгалтер

Блавацька Т.

Дата (рік, місяць, число)

ВІДКРИТИЙ НЕДЕРЖАВНИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД "ПЕНСІЙНА ОПІКА" за ЄДРПОУ

КОДИ		
2023	01	01
34456619		

(найменування)

Звіт про власний капітал

за Рік 2022 р.

Форма №4

Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
сума на початок	4000	-	-	-	-	-	-	-	-
збільшення:									
виправлення помилок	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
виправлення помилок	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
виправлення помилок	4095	-	-	-	-	-	-	-	-
прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	-	-	-	-
сумарний прибуток (збиток) за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
прибуток (збиток) від операцій з:									
власних (уцінка) фінансових активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
власних (уцінка) нематеріальних інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
власних курсових інструментів	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
іншого сукупного прибутку асоційованих і пов'язаних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
сумарний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
прибуток (збиток) від операцій з:									
власних (уцінка) фінансових активів	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
власних (уцінка) нематеріальних інструментів	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
власних курсових інструментів	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
частого прибутку, пов'язаного з операціями до бюджету	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
частого прибутку, пов'язаного з операціями до бюджету	4220	-	-	-	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
всього прибутку									
включає:									
внесок учасників:									
внесок до капіталу	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
внесок заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
внесок капіталу:									
внесок акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
внесок від продажу викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
внесок від викупу акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
внесок частки в інших підприємствах	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
внесок номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
внесок в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
внесок (продаж) контрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
внесок змін у капіталі	4295	-	-	-	-	-	-	-	-
внесок на кінець року	4300	-	-	-	-	-	-	-	-

Педашенко В.

Блавацька Т.

Дата (рік, місяць, число)

ВІДКРИТИЙ НЕДЕРЖАВНИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД "ПЕНСІЙНА ОПКА" за ЄДРПОУ

КОДИ

2022

01

01

34456619

(найменування)

Звіт про власний капітал
за Рік 2021 р.

Форма №4

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сток на початок	4000	-	-	-	-	-	-	-	-
Змінювання:									
в облікової									
внеску	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
внеску	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
внескований залишок на початок року	4095	-	-	-	-	-	-	-	-
внескований прибуток (збиток) за звітний рік	4100	-	-	-	-	-	-	-	-
внескований сукупний прибуток (збиток) за звітний рік	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
внескований (уцінка) нерухомих активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
внескований (уцінка) нерухомих інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
внескований змінений курсові	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
внескований іншого сукупного прибутку асоційованих і нерухомих підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
внескований сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
внескований прибутку: виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
внескований отримання прибутку зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
внескований отримання до власного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
внескований чистого прибутку, перенесена до бюджету									
внескований відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
внескований чистого прибутку створення спеціальних (резервних) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
чистого прибутку									
неріальне	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
внесень									
внесень учасників:									
внесень до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
внесень заборго-									
внесень з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
внесень капіталу:									
внесень акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
продаж викуп-									
акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
викуплення викупле-									
акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
внесень частки в									
акції	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
внесень номіналь-									
ності акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
внесень в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
внесень (продаж)									
контрольованої									
акції в дочірньому									
приємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
внесень змін у капіталі	4295	-	-	-	-	-	-	-	-
внесень на кінець									
внесень	4300	-	-	-	-	-	-	-	-

банк

головний бухгалтер

[Signature] Педашенко Вячеслав

[Signature] Мизюра Наталія

Примітки до фінансової звітності,
складеної відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності,
за 2022 рік

ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ
«ПЕНСІЙНА ОПІКА»
ЗАЯВА КЕРІВНИЦТВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
ЗА ПІДГОТОВКУ І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року

1. Керівництво ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ «ПЕНСІЙНА ОПІКА» (скорочено ВВПФ «ПЕНСІЙНА ОПІКА»; далі - Фонд), яким є Адміністратор недержавного пенсійного фонду ТОВ «КУА АПФ «ОПІКА» несе відповідальність за підготовку фінансової звітності, що достовірно відображає фінансове становище Фонду станом на 31 грудня 2022 року, а також результати його діяльності та рух грошових коштів за рік, що закінчився цією датою, згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності (далі - МСФЗ).
2. При підготовці фінансової звітності згідно МСФЗ керівництво несе відповідальність за:
- вибір належних принципів бухгалтерського обліку і їх послідовне застосування;
  - застосування обґрунтованих облікових оцінок і розрахунків;
  - дотримання вимог МСФЗ або розкриття всіх суттєвих відхилень від МСФЗ в примітках до фінансової звітності Фонду;
  - підготовку фінансової звітності згідно з МСФЗ, виходячи із припущення, що Фонд продовжуватиме свою діяльність в досяжному майбутньому, за винятком випадків, коли таке продовження не буде правомірним;
  - облік і розкриття у фінансовій звітності всіх відносин і операцій між пов'язаними сторонами;
  - облік і розкриття у фінансовій звітності всіх подій після дати балансу, які вимагають коригування або розкриття;
  - розкриття всіх претензій у зв'язку з судовими позовами, які були або, можливо, будуть в найближчому майбутньому;
  - достовірне розкриття у фінансовій звітності інформації про всі надані кредити або гарантії від імені керівництва.
3. Керівництво Фонду також несе відповідальність за:
- складання фінансової звітності згідно з вищезазначеною концептуальною основою та за такий внутрішній контроль, який він визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень унаслідок шахрайства або помилки.

Директор ТОВ «КУА АПФ «ОПІКА» _____

Вячеслав ПЕДАШЕНКО

Головний бухгалтер ТОВ «КУА АПФ «ОПІКА» _____

Тетяна БЛАВАЦЬКА

1. ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТА ПОДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

1.1. Концептуальна основа фінансової звітності

Концептуальною основою фінансової звітності ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ «ПЕНСІЙНА ОПІКА» (скорочено ВВПФ «ПЕНСІЙНА ОПІКА», далі – Фонд в усіх відмінках) за період, що закінчився 31 грудня 2022 року, є Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), включаючи Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Тлумачення (КТМФЗ, ПКТ), видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО), в редакції чинній на 31 грудня 2022 року, що офіційно оприлюдненні на веб-сайті Міністерства фінансів України.

1.2. Загальні відомості

МСБО 1.138(a) та (б)

1.2.1. Найменування Фонду

українською мовою повне: ВІДКРИТИЙ НЕДЕРЖАВНИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД «ПЕНСІЙНА ОПІКА»;
українською мовою скорочене: ВВПФ «ПЕНСІЙНА ОПІКА».

1.2.2. Місцезнаходження : Україна, 36000, Полтавська обл., м. Полтава, вул. Пушкіна, буд. 47.

1.2.3. Код за ЄДРПОУ: 34456619

1.2.4. Дата державної реєстрації Фонду як юридичної особи – 14.06.2006 року, запис в ЄДР № 12661020000019094

Реєстраційний номер Фонду у Державному реєстрі фінансових установ: 12101796
Код фінансової установи 12.

Серія та номер свідоцтва про реєстрацію Фонду як фінансової установи: ПФ № 77 від 09.08.2006 року
Рішення Комісії № 6087 від 08.08.2006 року.

Номер реєстрації в Реєстрі неприбуткових установ та організацій: 1916014600141

Тип фонду: відкритий

1.2.5. Фонд не є контролером чи учасником небанківської фінансової групи. Фонд не має жодних дочірніх підприємств.

1.3. Опис діяльності. Органи управління

Юридичний статус ВІДКРИТОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ «ПЕНСІЙНА ОПІКА»

Фонд є неприбутковою юридичною особою (непідприємницьким управлінням) провадить діяльність виключно з метою накопичення пенсійних внесків на користь учасників пенсійного фонду з подальшим управлінням пенсійними активами, а також здійснює пенсійні виплати учасникам фонду у визначеному Законом порядку, має самостійний баланс, печатку зі своїм найменуванням, кутовий та інші штампи, фірмові бланки, власну символіку, може мати інші реквізити, які не заборонені законодавством України.

У своїй діяльності Фонд керується Законами України, зокрема, Цивільним кодексом України, Законами України «Про недержавне пенсійне забезпечення», «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», «Про державне регулювання ринку капіталу та організованих товарних ринків», іншими нормативно-правовими актами, Статутом, діючими у Фонді локальними нормативними актами та рішеннями Зборів засновників Фонду, Ради Фонду, прийнятими у межах їх компетенції.

Фонд набуває статусу юридичної особи з дня його державної реєстрації як юридичної особи в порядку, передбаченому законодавством України.

Засновники Фонду не мають на меті отримання доходів (прибутків) від діяльності Фонду, а також їм заборонено розподіляти доходи (прибутки) Фонду або їх частину між собою.

Всі активи Фонду належать учасникам Фонду відповідно до Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення».

Фонд реалізує свої права через свій орган управління – Раду Фонду (далі - Рада або Рада Фонду), що створюється відповідно до вимог законодавства та Статуту.

Вид Фонду - відкритий, тобто це недержавний пенсійний фонд, засновниками якого можуть бути будь-які юридичні особи (крім тих, діяльність яких фінансується за рахунок державного бюджету України чи місцевих бюджетів). Учасниками фонду можуть бути громадяни України, іноземці та особи без громадянства. Учасники відкритого пенсійного фонду мають право залишатися його учасниками у разі припинення здійснення пенсійних внесків на їх користь, припинення (розірвання) пенсійних контрактів, укладених на їх користь.

Засновники Фонду Одноосібним засновником ВВПФ «ПЕНСІЙНА ОПІКА» є Товариство з обмеженою відповідальністю «КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ «ОПІКА».

Мета діяльності

Фонд створений з метою провадження діяльності виключно для накопичення пенсійних внесків на користь учасників пенсійного фонду з подальшим управлінням пенсійними активами, а також здійснення пенсійних виплат учасникам Фонду у визначеному Законом України «про недержавне пенсійне забезпечення» порядку.

Предмет діяльності

Предмет діяльності Фонду - сукупність організаційних, юридичних та інших передбачених законодавством дій, спрямованих на акумулювання, збереження і примноження пенсійних коштів з метою забезпечення прав учасників Фонду щодо отримання ними додаткових до загальнообов'язкового державного пенсійного страхування

пенсійних виплат відповідно до вимог Закону України "Про недержавне пенсійне забезпечення".

Діяльність з недержавного пенсійного забезпечення є для Фонду виключним видом діяльності.

Фонд для забезпечення своєї діяльності користується послугами адміністратора, особи, що здійснює управління активами недержавних пенсійних фондів, зберігача, аудитора та інших осіб, визначених Законом України "Про недержавне пенсійне забезпечення", на підставі договорів, які укладаються з цими особами Радою Фонду.

Органи управління

Органами управління Відкритого недержавного пенсійного фонду «ПЕНСІЙНА ОПІКА» є Збори засновників та Рада фонду. Створення інших органів управління Фонду заборонено.

Рада Фонду є його постійно діючим органом управління, що у встановленому порядку здійснює керівництво та контроль за поточною діяльністю Фонду, вирішує основні питання його діяльності.

Члени Ради Фонду затверджуються Зборами засновників Фонду з числа представників засновників Фонду, призначених такими засновниками у якості кандидатів до складу Ради Фонду, строком на 3 (три) роки у складі 5 (п'яти) осіб, якщо інша кількість не визначена рішенням Зборів засновників.

Такі представники визнаються членами Ради Фонду після їх затвердження Зборами засновників Фонду. Засідання Ради Фонду відбувається не рідше одного разу на квартал.

Адміністратор, компанія з управління активами, зберігач Фонду

Функції Адміністратора виконує Товариство з обмеженою відповідальністю «КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ «ОПІКА».

Місцезнаходження: 36023, Полтавська обл., м. Полтава, вул. Колективна, буд. 10, тел (0532) 60-08-12
Код за ЄДРПОУ 34094201

Ліцензія на провадження діяльності з адміністрування недержавних пенсійних фондів серії АВ № 614843, видана Національною комісією, що здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг 30.10.2012 року (Рішення № 1965), строк дії з 25.07.2006р. безстроковий.

Функції Зберігача виконує Публічне акціонерне товариство «БАНК «КЛІРИНГОВИЙ ДІМ»

Місцезнаходження: 04070, м. Київ, вул. Борисоглібська, 5А. Тел.: (044) 593-10-36.
Код за ЄДРПОУ 21665382

Ліцензія на провадження професійної діяльності на фондовому ринку із зберігання активів пенсійних фондів серії АЕ № 263459, видана Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку 01.10.2013р., строк дії з 12.10.2013р. необмежений.

Функції Компанії з управління активами виконувало Товариство з обмеженою відповідальністю «КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ «ОПІКА» по 10.09.2020 року.

Місцезнаходження: 36023, Полтавська обл., м. Полтава, вул. Колективна, буд. 10, тел (0532) 60-08-12
Код за ЄДРПОУ 34094201

Ліцензія на провадження професійної діяльності на фондовому ринку – діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльність з управління активами) серії АЕ № 185310, видана Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку 21.11.2012 року, строк дії з 12.03.2011р. по 12.03.2016р, подовжено дію рішенням № 403 НКЦПФР від 12.04.2016 року, строк дії з 12.04.2016 року необмежений.

На підставі постанови Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про накладення санкції за правопорушення на ринку цінних паперів від 10.09.2020 №346-ДП-КУА, за невиконання розпорядження про усунення порушень Ліцензійних умов у відношення ТОВ «КУА АПФ «ОПІКА» було застосовано санкцію у вигляді анулювання ліцензії на провадження професійної діяльності на фондовому ринку – діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльність з управління активами), виданої на підставі рішення Комісії № 403 від 12.04.2016.

Управління активами з 10.09.2020 року тимчасово не здійснюється.

1.4. Опис програм пенсійного забезпечення ВВПФ «ПЕНСІЙНА ОПІКА»

МСБО 26.36

Працедавці Фонду

Працедавцями Фонду є ЗАТ «НГМЗ-БУР», ТОВ «Донецька Аудиторська Компанія» та ТОВ «Бізовгорлівський машинобудівний завод». Фонд здійснює недержавне пенсійне забезпечення персоналу цих товариств, що є вкладниками на користь своїх працівників. За 12 місяців 2022 року не було залучено нових працедавців.

Учасниками Фонду можуть бути будь-які фізичні особи: громадяни України, іноземні громадяни чи особи без громадянства незалежно від місця і характеру роботи.

Учасником Фонду визнається фізична особа, на користь якої сплачуються пенсійні внески до Фонду і яка має право або набуде право на одержання пенсійних виплат з Фонду.

Особа набуває статусу учасника Фонду з моменту підписання вкладником Фонду пенсійного контракту на користь цієї особи або укладання договору про виплату пенсії на визначений строк. Фізична особа може набути статус учасника Фонду також на інших підставах, якщо це передбачено законодавством.

Кількість учасників на 31.12.2022 р. становить 1422.

Вкладниками Фонду можуть бути будь-які фізичні та юридичні особи, які у порядку, визначеному законодавством та цим Статутом, сплачують внески до Фонду на користь його учасників відповідно до укладених пенсійних контрактів.

Вкладником Фонду може бути сам учасник Фонду, подружжя, діти, батьки, рідні брати і сестри, дід і баба учасника Фонду, у тому числі усиновлені ним (нею) діти, батьки подружжя учасника Фонду, роботодавець учасника Фонду або професійне об'єднання, членом якого є учасник Фонду.

Вкладники Фонду - фізичні особи, які вносять платежі на власні індивідуальні пенсійні рахунки, є одночасно учасниками Фонду.

Юридична особа, діяльність якої фінансується за рахунок Державного бюджету України або місцевих бюджетів, має право бути вкладником Фонду лише у випадках, коли здійснення пенсійних внесків такою особою передбачено законами України або рішенням відповідних місцевих рад.

Тип пенсійної програми з визначеними внесками.

Програми з визначеним внеском – програми пенсійного забезпечення, згідно з якими суми, що підлягають виплаті у вигляді пенсійного забезпечення, визначаються відповідно до внесків, сплачених до фонду, і отриманого від них інвестиційного доходу.

Умови припинення пенсійної програми

Програма може бути припинена, якщо ліквідовані всі засновники або не залишилося жодного учасника.

У разі довгострокового дострокового розірвання Пенсійного контракту або ліквідації Пенсійного фонду, у порядку, визначеним чинним законодавством України, пенсійні кошти Вкладника/Учасника переводяться до іншого пенсійного фонду, страхової організації, або на пенсійний депозитний рахунок обраної установи банку. Суми пенсійних коштів не можуть бути конфісковані та включені до ліквідаційної маси Зберігача, Адміністратора, особи, що здійснює управління активами відповідного фонду.

Порядок укладення пенсійних контрактів з ВВПФ «ПЕНСІЙНА ОПКА»

Пенсійний контракт є договором між ВВПФ «ПЕНСІЙНА ОПКА» та його вкладником, який укладається від імені Фонду його Адміністратором та згідно з яким здійснюється недержавне пенсійне забезпечення учасника Фонду, або декількох учасників Фонду за рахунок пенсійних внесків такого вкладника.

Пенсійні схеми, порядок внесення змін до них та їх скасування

Умови та порядок недержавного пенсійного забезпечення, що здійснюється Фондом, визначаються пенсійними схемами, які розробляються з дотриманням вимог Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» та інших нормативно-правових актів з питань недержавного пенсійного забезпечення.

ВВПФ «ПЕНСІЙНА ОПКА» має шість пенсійних схем, які відносяться до Програми із визначеними внесками.

Пенсійна схема № 1

Вкладником Фонду за цією пенсійною схемою може бути:

- *роботодавець, який сплачує до Фонду пенсійні внески на користь своїх працівників або на користь окремих категорій громадян, обов'язковість відрахувань на користь яких встановлена законом;*
- *професійна спілка, яка сплачує на користь своїх членів пенсійні внески до Фонду.*

Страхування ризику настання інвалідності або смерті учасника Фонду не передбачається.

Недержавне пенсійне забезпечення учасника Фонду здійснюється за цією пенсійною схемою за умови обрання цієї схеми вкладником Фонду та укладення на її підставі пенсійного контракту між вкладником та Фондом. Пенсійний контракт від імені Фонду укладає юридична особа, яка провадить адміністрування Фонду (надалі - адміністратор). Вкладник сплачує до Фонду пенсійні внески у грошовій формі у вигляді *періодичних платежів фіксованого розміру* відповідно до умов пенсійного контракту, укладеного на підставі цієї пенсійної схеми. Пенсійні внески сплачуються вкладником один раз на визначений пенсійним контрактом період (місяць, квартал, рік, чи інший період, визначений за згодою сторін пенсійного контракту). Розмір, строки та порядок сплати пенсійних внесків визначаються пенсійним контрактом. Вкладник має право обрати іншу пенсійну схему Фонду не раніше, ніж через 6 місяців після обрання цієї Пенсійної схеми.

Пенсійна схема № 2

Вкладником Фонду за цією пенсійною схемою може бути *фізична особа (громадянин України, іноземець, особа без громадянства), який сплачує до Фонду пенсійні внески на свою користь та/або на користь свого подружжя, дітей, батьків.*

Страхування ризику настання інвалідності або смерті учасника Фонду не передбачається.

Недержавне пенсійне забезпечення учасника Фонду здійснюється за цією пенсійною схемою за умови обрання цієї схеми вкладником Фонду та укладення на її підставі пенсійного контракту між вкладником та Фондом. Пенсійний контракт від імені Фонду укладає юридична особа, яка провадить адміністрування Фонду (надалі - адміністратор). Вкладник сплачує до Фонду пенсійні внески у грошовій формі у вигляді *періодичних платежів фіксованого розміру* відповідно до умов пенсійного контракту, укладеного на підставі цієї пенсійної схеми. Пенсійні внески сплачуються вкладником один раз на визначений пенсійним контрактом період (місяць, квартал, рік, чи інший період, визначений за згодою сторін пенсійного контракту). Розмір, строки та порядок сплати пенсійних внесків визначаються пенсійним контрактом. Вкладник має право обрати іншу пенсійну схему Фонду не раніше, ніж через 6 місяців після обрання цієї Пенсійної схеми.

Пенсійна схема № 3

Вкладником Фонду за цією пенсійною схемою може бути:

- *роботодавець, який сплачує до Фонду пенсійні внески на користь своїх працівників або на користь окремих категорій громадян, обов'язковість відрахувань на користь яких встановлена законом;*
- *професійна спілка, яка сплачує на користь своїх членів пенсійні внески до Фонду.*

Страховання ризику настання інвалідності або смерті учасника Фонду передбачається.

Недержавне пенсійне забезпечення учасника Фонду здійснюється за цією пенсійною схемою за умови обрання цієї схеми вкладником Фонду та укладення на її підставі пенсійного контракту між вкладником та Фондом. Пенсійний контракт від імені Фонду укладає юридична особа, яка провадить адміністрування Фонду (надалі - адміністратор). Вкладник сплачує до Фонду пенсійні внески у грошовій формі у вигляді *періодичних платежів фіксованого розміру* відповідно до умов пенсійного контракту, укладеного на підставі цієї пенсійної схеми. Пенсійні внески сплачуються вкладником один раз на визначений пенсійним контрактом період (місяць, квартал, рік, чи інший період, визначений за згодою сторін пенсійного контракту). Розмір, строки та порядок сплати пенсійних внесків визначаються пенсійним контрактом. Вкладник має право обрати іншу пенсійну схему Фонду не раніше, ніж через 6 місяців після обрання цієї Пенсійної схеми.

Пенсійна схема № 4

Вкладником Фонду за цією пенсійною схемою може бути *фізична особа (громадянин України, іноземець, особа без громадянства), який сплачує до Фонду пенсійні внески на свою користь та/або на користь свого подружжя, дітей, батьків.*

Страховання ризику настання інвалідності або смерті учасника Фонду передбачається.

Недержавне пенсійне забезпечення учасника Фонду здійснюється за цією пенсійною схемою за умови обрання цієї схеми вкладником Фонду та укладення на її підставі пенсійного контракту між вкладником та Фондом. Пенсійний контракт від імені Фонду укладає юридична особа, яка провадить адміністрування Фонду (надалі - адміністратор). Вкладник сплачує до Фонду пенсійні внески у грошовій формі у вигляді *періодичних платежів фіксованого розміру* відповідно до умов пенсійного контракту, укладеного на підставі цієї пенсійної схеми. Пенсійні внески сплачуються вкладником один раз на визначений пенсійним контрактом період (місяць, квартал, рік, чи інший період, визначений за згодою сторін пенсійного контракту). Розмір, строки та порядок сплати пенсійних внесків визначаються пенсійним контрактом. Вкладник має право обрати іншу пенсійну схему Фонду не раніше, ніж через 6 місяців після обрання цієї Пенсійної схеми.

Пенсійна схема № 5

Вкладником Фонду за цією пенсійною схемою може бути:

- *роботодавець, який сплачує до Фонду пенсійні внески на користь своїх працівників або на користь окремих категорій громадян, обов'язковість відрахувань на користь яких встановлена законом;*
- *професійна спілка, яка сплачує на користь своїх членів пенсійні внески до Фонду.*

Страховання ризику настання інвалідності або смерті учасника Фонду не передбачається.

Недержавне пенсійне забезпечення учасника Фонду здійснюється за цією пенсійною схемою за умови обрання цієї схеми вкладником Фонду та укладення на її підставі пенсійного контракту між вкладником та Фондом. Пенсійний контракт від імені Фонду укладає юридична особа, яка провадить адміністрування Фонду (надалі - адміністратор). Вкладник сплачує до Фонду пенсійні внески у грошовій формі у вигляді *періодичних платежів нефіксованого розміру* відповідно до умов пенсійного контракту, укладеного на підставі цієї пенсійної схеми. Пенсійні внески сплачуються вкладником один раз на визначений пенсійним контрактом період (місяць, квартал, рік, чи інший період, визначений за згодою сторін пенсійного контракту). Розмір, строки та порядок сплати пенсійних внесків визначаються пенсійним контрактом. Вкладник має право обрати іншу пенсійну схему Фонду не раніше, ніж через 6 місяців після обрання цієї Пенсійної схеми.

Пенсійна схема № 6

Вкладником Фонду за цією пенсійною схемою може бути *фізична особа (громадянин України, іноземець, особа без громадянства), який сплачує до Фонду пенсійні внески на свою користь та/або на користь свого подружжя, дітей, батьків.*

Страховання ризику настання інвалідності або смерті учасника Фонду не передбачається.

Недержавне пенсійне забезпечення учасника Фонду здійснюється за цією пенсійною схемою за умови обрання цієї схеми вкладником Фонду та укладення на її підставі пенсійного контракту між вкладником та Фондом. Пенсійний контракт від імені Фонду укладає юридична особа, яка провадить адміністрування Фонду (надалі - адміністратор). Вкладник сплачує до Фонду пенсійні внески у грошовій формі у вигляді *періодичних платежів нефіксованого розміру* відповідно до умов пенсійного контракту, укладеного на підставі цієї пенсійної схеми. Пенсійні внески сплачуються вкладником один раз на визначений пенсійним контрактом період (місяць, квартал, рік, чи інший період, визначений за згодою сторін пенсійного контракту). Розмір, строки та порядок сплати пенсійних внесків визначаються пенсійним контрактом. Вкладник має право обрати іншу пенсійну схему Фонду не раніше, ніж через 6 місяців після обрання цієї Пенсійної схеми.

Пенсійна схема може бути анульована або змінена у разі відсутності укладених пенсійних контрактів, або замінена на іншу у разі письмової згоди всіх вкладників Фонду, з якими укладені пенсійні контракти за пенсійною схемою, яка змінюється. Зміни до пенсійних схем на протязі 2022 року не вносилися.

Пенсійні внески до Фонду і пенсійні виплати

Відповідно до умов обраної пенсійної схеми та на основі Пенсійного контракту, укладеного між Вкладником/учасником та ВВПФ «ПЕНСІЙНА ОПКА», Вкладник/Учасник здійснює пенсійні внески добровільно, які можуть бути як фіксованими, так і не фіксованими, як за розміром, так і періодичністю сплати. Максимальний розмір пенсійних внесків не обмежується. Вкладник/учасник має право залишатися учасником фонду у разі припинення сплати внесків на свою користь. Розмір та порядок сплати пенсійних внесків встановлюється пенсійним контрактом відповідно до обраної пенсійної схеми. Розміри пенсійних внесків можуть змінюватися, за погодженням сторін шляхом підписання Сторонами додаткових угод.

Пенсійні внески сплачуються лише в національній валюті України, а у випадках, передбачених законодавством України, в іноземній валюті за офіційним обмінним курсом Національного банку України, що діяв на момент сплати, шляхом готівкових та(або) безготівкових розрахунків.

Пенсійні внески сплачуються перерахуванням відповідних грошових сум на поточні рахунки Фонду у його Зберігача.

Інформація про суму накопичених пенсійних коштів, належних Вкладнику/Учаснику Пенсійного фонду, відображається на індивідуальному пенсійному рахунку, який ведеться в системі персоніфікованого обліку.

Абзацом третім підпункту 1 пункту 7 розділу III «Положення про провадження діяльності з адміністрування недержавного пенсійного фонду», затвердженого розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 03.12.2013 року № 4400 (із змінами) встановлено, що на індивідуальному пенсійному рахунку учасника фонду ведеться облік суми належних йому пенсійних коштів в одиницях пенсійних активів та гривнях, виходячи з чистої вартості одиниці пенсійних активів фонду, розрахованої на кінець попереднього робочого дня. Після того, як учасник здійснює внески на власну користь, його кошти обліковуються в одиницях пенсійних активів. Одиниця пенсійних активів - показник системи персоніфікованого обліку, який застосовується для визначення суми пенсійних коштів, що належать учасникові пенсійного фонду та обліковуються на його індивідуальному пенсійному рахунку в пенсійному фонді. Чиста вартість одиниці пенсійних активів - розрахункова вартість одиниці пенсійних активів, що визначається шляхом ділення чистої вартості активів Фонду на загальну кількість одиниць пенсійних активів на день підрахунку. Таким чином учасники, здійснюючи внески на власну користь, отримують на індивідуальні пенсійні рахунки одиниці пенсійних активів.

Після отримання коштів, здійснюється розрахунок кількості одиниць пенсійних активів, які будуть обліковуватися на індивідуальному пенсійному рахунку учасника шляхом ділення внеску учасника на чисту вартість одиниці пенсійних активів, розрахованої попереднього робочого дня.

Сума пенсійних коштів, що належить кожному учаснику Фонду, визначається множенням кількості одиниць пенсійних активів ВВПФ «ПЕНСІЙНА ОПКА», облікованих на індивідуальному пенсійному рахунку його учасника, на чисту вартість одиниці пенсійних активів Фонду, та відображається на індивідуальному пенсійному рахунку учасника Фонду.

Сума пенсійних коштів усіх учасників пенсійного Фонду дорівнює чистій вартості активів Фонду. Чиста вартість активів Фонду, кількість одиниць його пенсійних активів та чиста вартість одиниці пенсійних активів Фонду визначаються кожного робочого дня.

Розмір пенсійної виплати не є фіксованим, а визначається виходячи із суми пенсійних накопичень, облікованих на індивідуальному пенсійному рахунку учасника фонду, на день подання заяви на отримання такої виплати

Фонд здійснює такі види виплат:

- одноразову;
- на визначений строк.

Накопичені пенсійні кошти є власністю Вкладника/учасника, якою він розпоряджається згідно Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення».

Сума внесків та розподіленого інвестиційного прибутку (збитку), що обліковується на індивідуальному пенсійному рахунку Вкладника/Учасника, може бути вилучена Вкладником/учасником з Пенсійного фонду у порядку та строки, визначені чинним законодавством України.

Пенсійні активи Фонду

Пенсійні активи - активи Фонду, сформовані виключно внаслідок пов'язаної з провадженням ним діяльності з недержавного пенсійного забезпечення.

Пенсійні активи ВВПФ «ПЕНСІЙНА ОПКА» складаються із:

- 1) активів у грошових коштах;
- 2) активів у цінних паперах;
- 3) інших активів згідно із законодавством.

Інвестиційна діяльність з активами Фонду здійснюється відповідно до його Інвестиційної декларації та вимог Закону «Про недержавне пенсійне забезпечення».

Інвестиційна декларація

Інвестиційна декларація є документом, який визначає інвестиційну політику ВВПФ «ПЕНСІЙНА ОПКА». В Інвестиційній декларації відображаються основні напрями інвестування активів Фонду та обмеження інвестиційної діяльності з пенсійними активами, встановлені у межах загальних вимог та обмежень інвестиційної діяльності, визначених Законом. Інвестиційна декларація ВВПФ «ПЕНСІЙНА ОПКА» та зміни до неї розробляються і затверджуються Радою Фонду.

Використання пенсійних активів Фонду

Пенсійні активи, що накопичуються у Фонді, використовуються для цілей його інвестиційної діяльності, виконання зобов'язань Фондом перед його учасниками та оплати витрат, пов'язаних зі здійсненням недержавного пенсійного забезпечення з урахуванням обмежень, встановлених законодавством.

Основні показники діяльності Фонду

Чисті активи Фонду на 31.12.2022 року 2 260 262,72 грн.

Загальна сума надходжень пенсійних внесків до Фонду за 12 місяців 2022 становить 0,00 грн.

За 12 місяців 2022 року виконано зобов'язань перед учасниками на загальну суму 0,00 грн.

Інвестиційний прибуток (збиток), розподілений між учасниками Фонду за 12 місяців 2022 році, становить: 454 218,56 грн.

Зміна вартості чистих активів Фонду за 12 місяців 2022 року: + 454 218,56 грн (+25,15%).

Збільшення (зменшення) чистої вартості одиниці пенсійних активів за 12 місяців 2022 року: +0,1324360531 грн. (+25,15%).

1.5. Достовірне подання та відповідність МСФЗ. Ідентифікація фінансової звітності

Фінансова звітність Фонду є окремою фінансовою звітністю загального призначення (надалі – фінансова звітність), яка сформована з метою достовірного подання фінансового стану, фінансових результатів діяльності та грошових потоків Фонду для задоволення інформаційних потреб широкого кола користувачів при прийнятті ними економічних рішень.

Ця фінансова звітність Фонду чітко та без будь-яких застережень відповідає всім вимогам чинних станом на 31.12.2022 року МСФЗ, текст яких оприлюднено на сайті Міністерства фінансів України, з врахуванням змін, внесених РМСБО, дотримання яких забезпечує достовірне подання інформації в фінансовій звітності, а саме, доречної, достовірної, зіставної та зрозумілої інформації.

При підготовці використовувався, зокрема, Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 26 (МСБО 26) «Облік та звітність щодо програм пенсійного забезпечення», відповідно до якого інвестиції програми пенсійного забезпечення відображаються за справедливою вартістю.

При підготовці даної фінансової звітності керівництво Фонду ґрунтувалося на своєму кращому розумінні Міжнародних стандартів фінансової звітності та інтерпретацій, фактів і обставин, які могли вплинути на цю фінансову звітність, які були випущені та вступили в силу на момент підготовки цієї фінансової звітності.

При формуванні фінансової звітності керівництво Фонду керувалося також вимогами національних законодавчих та нормативних актів щодо організації і ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні, які не суперечать вимогам МСФЗ.

1.6. Операційне середовище

ВНПФ «ПЕНСІЙНА ОПІКА» функціонує в нестабільному середовищі, що пов'язано з глибокою економічною кризою, яка почалася ще в 2020 році в зв'язку із пандемією COVID-19 та продовженням збройного конфлікту на сході України. Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років Фонд не мав нерухомості та інших активів, що розташовані на території Автономної республіки Крим та у Луганській і Донецькій областях. Але працедавці Фонду (крім одного) та фізичні особи – учасники Фонду, знаходяться на території Донецької та Луганської областей, де вже довгий час надзвичайний правовий режим, а зараз це є окуповані території.

24 лютого 2022 року почалася широкомасштабна збройна агресія Російської Федерації проти України, в зв'язку із чим Рада національної безпеки та оборони ухвалила рішення запровадити воєнний стан на всій території України з 24 лютого 2022 року, крім Донецької та Луганської областей, де вже діє надзвичайний правовий режим. Воєнний стан був введений Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затверджений Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX. Указом Президента України від 04 березня 2022 року №133/2022 продовжено строк дії воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 26 березня 2022 року строком на 30 діб. Цей Указ набрав чинності одночасно з набранням чинності Законом України "Про продовження строку дії воєнного стану в Україні". Указом Президента України від 18 квітня 2022 року №259/2022 продовжено строк дії воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 25 квітня 2022 року строком на 30 діб. Цей Указ набрав чинності одночасно з набранням чинності Законом України "Про продовження строку дії воєнного стану в Україні". 18 травня Президент України Володимир Зеленський вніс до Верховної Ради законопроект № 7389 "Про затвердження Указу Президента України "Про продовження строку дії воєнного стану в Україні". 22 травня парламент прийняв Закон України № 2263-IX, яким воєнний стан в Україні продовжено ще на 90 діб – до 23 серпня 2022 року. 15 серпня парламент прийняв Закон України № 2501-IX, яким воєнний стан в Україні продовжено ще на 90 діб – до 21 листопада 2022 року. Продовження строку дії воєнного стану – до 19 лютого 2023 року. Відповідний Закон від 16.11.2022 № 2738-IX набрав чинності 18 листопада 2022 року. 9 лютого 2023 року Верховна Рада ухвалила закони про затвердження указів Президента щодо продовження строку дії воєнного стану та проведення загальної мобілізації в Україні ще на 90 діб – до 20 травня 2023 року.

Це вже шосте голосування парламенту за воєнний стан з початку повномасштабної війни: 24 лютого, 15 березня, 21 квітня, 15 серпня, 16 листопада та 09 лютого 2023 року.

З 24 лютого 2022 року валютний ринок працює у режимі обмежень. НБУ оновлює та уточнює валютні обмеження, необхідні для забезпечення макроекономічної стійкості України.

Фінансова система в країні на дату підготовки цієї фінансової звітності працює відносно стабільно, але має суттєві валютні ризики.

Урядом України здійснюються відповідні заходи, необхідні для забезпечення надійного та стабільного функціонування фінансової системи країни та максимального забезпечення діяльності Збройних Сил України, а також бесперебійної роботи об'єктів критичної інфраструктури. За заявою НБУ, після нормалізації економічної ситуації у мінімально достатній термін повноцінну роботу валютного ринку буде відновлено, валютні обмеження будуть скасовано до довоєнного рівня.

Розв'язання війни Російською Федерацією 24 лютого 2022 року суттєво вплинуло на економічне становище всіх підприємств України. Значна кількість підприємств в країні вимушені були припинити або обмежити свою діяльність на невизначений час. Заходи, що вживаються для стримування російської агресії, включаючи обмеження руху транспорту, призупинення діяльності об'єктів інфраструктури, тощо, уповільнюють економічну діяльність підприємств. Держава здійснює підтримку бізнесу в цих умовах, в тому числі шляхом зниження податкового навантаження.

Майбутня стабільність економіки в значній мірі залежить від успішності та ефективності економічних, фінансових та монетарних заходів, що будуть здійснюватися урядом країни.

1.7. Припущення про безперервність діяльності

Тривалість та вплив військового протистояння з Російською Федерацією, яке почалося 24.02.2022 року, в першу чергу, та пандемії COVID-19, яка досі продовжується, а також ефективність державної підтримки бізнесу і наслідки на дату підготовки цієї фінансової звітності до випуску, залишаються невизначеними, що не дозволяє з достатнім ступенем достовірності оцінити обсяги, тривалість і тяжкість цих наслідків, а також їх вплив на фінансовий стан та результати діяльності Фонду в майбутніх періодах.

Ця фінансова звітність була підготовлена на основі припущення про безперервність діяльності, відповідно до якого реалізація активів і погашення зобов'язань відбувається в ході звичайної діяльності, і не містить жодних коригувань, які необхідно було б провести в тому випадку, якби Фонд не міг продовжити подальше здійснення фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності. Про такі коригування буде повідомлено, якщо вони стануть відомі та зможуть бути надійно оцінені.

Ураховуючи те, що перебіг війни може суттєво вплинути на операційне середовище в країні, а остаточне врегулювання неможливо передбачити з достатньою вірогідністю, Керівництвом та Радою Фонду, ухвалено рішення надійно спостерігати за ситуацією, поточним станом подій, змінами законодавства та готовність внести коригування до фінансової звітності, до здійснених облікових оцінок, та провести інші доступні заходи, за необхідності, шойно з'явиться можливість достовірно оцінити вплив поточної економічної ситуації на майбутній фінансовий стан Фонду. Припинення військових дій та воєнного стану можуть призвести до впровадження додаткових адміністративних обмежень. Таким чином, військова агресія РФ проти України є тією подією, що може поставити під значний сумнів здатність Фонду продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Ці умови вказують на існування суттєвої невизначеності щодо подальшої безперервної діяльності Фонду.

Засновниками Фонду в 2016 році приймалося рішення щодо припинення Фонду шляхом приєднання до іншого НПФ. Але в 2018 році це рішення було скасоване Засновниками і було вирішено відновити діяльність Фонду.

У нинішніх умовах Фонд не має можливості продовжувати свою операційну діяльність щодо здійснення недержавного пенсійного забезпечення та здійснення пенсійних виплат учасникам. Управління активами з 10.09.2020 року тимчасово не здійснюється в зв'язку із анулюванням ліцензії на управління активами у ТОВ «КУА АПФ «СПІКА».

Загальна невизначеність, викликана військовими діями на території України, які тривають, може спричинити негативний вплив на результати діяльності та майбутній фінансовий стан Фонду, характер та наслідки якого наразі визначити неможливо. Ця фінансова звітність відображає поточну оцінку управлінського персоналу щодо впливу умов здійснення діяльності в Україні на операційну діяльність та фінансовий стан Фонду. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятись від оцінки управлінського персоналу.

Ліквідаційна процедура для НПФ має особливості, що визначені Законом та Статутом Фонду.

У разі ліквідації Пенсійного фонду, у порядку, визначеним чинним законодавством України, пенсійні кошти Вкладника Учасника переводяться до іншого пенсійного фонду, страхової організації, або на пенсійний депозитний рахунок обраної установи банку. Суми пенсійних коштів не можуть бути конфісковані та включені до ліквідаційної маси Зберігача, Адміністратора, особи, що здійснює управління активами відповідного фонду.

Таким чином, для ініціювання процесу ліквідації Фонд повинен здійснити певні заходи щодо передачі активів Фонду, які належать учасникам. Проведення таких заходів наразі ускладнюється продовженням воєнного стану в Україні.

1.8. Функціональна валюта та валюта звітності, ступінь округлення

Валюта подання звітності відповідає функціональній валюті, якою є національна валюта України – гривня. Фінансова звітність складена у тисячах гривень, округлених до цілих тисяч.

1.9. Основи оцінок, що застосовані у фінансовій звітності

Ця фінансова звітність підготовлена на основі справедливої вартості фінансових інструментів відповідно до вимог п.32 МСБО 26 «Облік та звітність щодо програм пенсійного забезпечення» та МСФЗ 9 «Фінансові інструменти».

Оцінка справедливої вартості здійснюється з використанням методів оцінки фінансових інструментів, дозволених МСФЗ 13 «Оцінки за справедливою вартістю». Такі методи оцінки включають використання справедливої вартості як ціни, яка була б отримана за продаж активу, або сплачена за передачу зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Зокрема, використання біржових котирувань або даних про поточну ринкову вартість іншого аналогічного за характером інструменту, аналіз дисконтованих грошових потоків або інші моделі визначення справедливої вартості. Передбачувана справедлива вартість фінансових активів і зобов'язань визначається з використанням наявної інформації про ринок і відповідних методів оцінки.

Фонд є інвестиційним суб'єктом господарювання, оскільки:

- отримує кошти від багатьох учасників з метою накопичення пенсійних внесків із подальшим управлінням пенсійними активами;
- метою інвестування пенсійних активів є забезпечення збереження та приросту пенсійних коштів учасників;
- вимірює та оцінює результативність практично всіх інвестицій на основі справедливої вартості.

Основні принципи облікової політики, що використовувались у ході підготовки цієї фінансової звітності, наведено далі. Ці принципи застосовувались послідовно відносно всіх періодів, поданих у звітності, якщо не вказано інше.

1.10. Затвердження фінансової звітності

Фінансова звітність ВВПФ «ПЕНСІЙНА ОПІКА» за 12 місяців 2022 року затверджена рішенням Ради Фонду (Протокол №04-22-ПО-4 від 23.02.2023 року). Фінансова звітність Фонду разом із цими Примітками затверджена до випуску 28.03.2023 року.

2. СУТТЄВІ ПОЛОЖЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

2.1. Загальні положення

Облікові політики - конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, розроблена та затверджена Радою ВВПФ «ПЕНСІЙНА ОПІКА» відповідно до вимог МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» та інших чинних МСФЗ, зокрема, МСБО 26 «Облік та звітність щодо програм пенсійного забезпечення» і МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», та застосовані ним при складанні та поданні фінансової звітності.

МСФЗ наводить облікові політики, які, за висновком РМСБО, дають змогу скласти таку фінансову звітність, яка міститиме доречну та достовірну інформацію про операції, інші події та умови, до яких вони застосовуються. Такі політики не застосовуються, якщо вплив їх застосування є несуттєвим.

Визнання, первісна оцінка, подальша оцінка відповідних активів та зобов'язань, припинення їх визнання визначаються відповідними МСФЗ.

МСФЗ наводить облікові політики, які, за висновком РМСБО, дають змогу скласти таку фінансову звітність, яка міститиме доречну та достовірну інформацію про операції, інші події та умови, до яких вони застосовуються. Такі політики не застосовуються, якщо вплив їх застосування є несуттєвим.

Якісні характеристики фінансової інформації: суттєвість; зіставність; безперервність; достовірність подання; своєчасність; послідовність; зрозумілість.

Ведення бухгалтерського обліку та складання фінансових звітів (крім Звіту про рух грошових коштів) проводиться згідно принципу нарахування так, щоб результати операцій та інших подій відображались в облікових регістрах і фінансових звітах тоді, коли вони мали місце, а не тоді, коли Фонд отримує чи сплачує кошти.

При веденні обліку і складанні звітності Фонд, також враховує вимоги Законів України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», «Про недержавне пенсійне забезпечення», та нормативно-правових актів НКЦПФР, які регулюють порядок ведення бухгалтерського обліку, складання і подання фінансової та іншої звітності НПФ, вимоги Статуту Фонду, з метою забезпечення своєчасного надання достовірної інформації користувачам фінансової звітності.

Інвестиційною діяльністю Фонду вважається придбання і реалізація фінансових інвестицій.

Фінансовою діяльністю Фонду вважається діяльність, яка приводить до зміни розміру власного капіталу (чистої вартості активів).

У відповідності до Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» та нормативно-правових актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (далі – НКЦПФР), до складу активів пенсійного фонду належать активи в грошових коштах, у тому числі в іноземній валюті, а також можуть належати активи в цінних паперах, інші активи згідно із законодавством.

Активи пенсійного фонду формуються за рахунок внесків до пенсійного фонду (пенсійних внесків) та інших надходжень до пенсійного фонду.

Доходи в Звіті про прибутки та збитки відображаються в тому періоді, коли вони були зароблені, а витрати - на основі відповідності цим доходам, що забезпечить визначення фінансового результату звітного періоду співставленням доходів звітного періоду з витратами, здійсненими для отримання цих доходів.

Зміни в Обліковій політиці допускаються у разі:

- якщо зміни вимагаються МСФЗ;
  - якщо зміни Облікової політики забезпечать більш достовірне відображення подій (господарських операцій) у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності.
- Обраний метод оцінки активів без внесення змін в облікову політику змінюватись не може.
- Не вважаються змінами в Обліковій політиці події або операції, що відрізняються за змістом від попередніх подій або операцій, або такі, що не відбувалися раніше.

2.2. Політика звітування

2.2.1. Звітний період фінансової звітності

Звітний період фінансової звітності.

Звітним періодом, за який формується річна фінансова звітність, вважається календарний рік, тобто період з 1 січня по 31 грудня.

Звітними періодами, за які формується проміжна фінансова звітність є:

- три місяці (з 1 січня по 31 березня)
- шість місяців (з 1 січня по 30 червня)
- дев'ять місяців (з 1 січня по 30 вересня)

2.2.2. Формат звітності та назви фінансових звітів

Фінансові звіти Фонду надають інформацію про фінансовий стан, а саме: інформацію про економічні ресурси та зобов'язання. Фінансові звіти також надають інформацію про наслідки операцій та інших подій, що змінюють економічні ресурси та зобов'язання. Інформація обох типів надає корисний матеріал для рішень щодо наявності ресурсів Фонду для операційної діяльності.

Фінансова звітність є структурованим відображенням фінансового стану та фінансових результатів діяльності Фонду. Метою фінансової звітності є надання інформації про фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки Фонду, яка є корисною для широкого кола користувачів при прийнятті ними економічних рішень. Фінансова звітність також демонструє результати того, як управлінський персонал Фонду розпоряджається ввіреними йому ресурсами. Для досягнення цієї мети фінансова звітність надає таку інформацію про Фонд:

- активи;
- зобов'язання;
- власний капітал;
- доходи та витрати, у тому числі прибутки та збитки;
- внески та виплати учасникам;
- грошові потоки.

Ця інформація, разом з іншою інформацією у примітках, допомагає користувачам фінансової звітності прогнозувати майбутні грошові потоки Фонду і, зокрема, їхній час та вірогідність.

Фактично за всіх обставин Фонд досягає достовірного подання шляхом відповідності застосовним МСФЗ.

Перелік та назви форм фінансової звітності Фонду відповідають встановленим НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» та форми Приміток, що розроблені у відповідності до МСФЗ. Фінансова звітність (річна та проміжна) складається з форм, визначених МСФЗ, зокрема:

- Баланс (Звіт про фінансовий стан);
- Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід);
- Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом);
- Звіт про власний капітал;
- Примітки до фінансової звітності.

При поданні затвердженої фінансової звітності до органів статистики та державної фіскальної служби використовуються форми та назви фінансової звітності відповідно НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Спеціальна звітність Фонду складається відповідно до нормативно-правових актів НКЦПФР.

Ведення податкового обліку та надання податкової звітності здійснюється згідно із Податковим кодексом України.

2.2.3. Методи подання інформації у фінансових звітах

Активи та зобов'язання, доходи та витрати подаються у фінансовій звітності розгорнуто, крім випадків, коли це вимагається або дозволяється стандартом або інтерпретацією.

Згідно МСФЗ, та враховуючи НП(С)БО 1, Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) передбачає подання витрат, визнаних у прибутку або збитку, за класифікацією, основою на методі «функції витрат» або «собівартості реалізації», згідно з яким витрати класифікують відповідно до їх функцій як частини собівартості чи, наприклад, витрат на збут або адміністративну діяльність.

На виконання вимог п. 105 МСБО 1 «Подання фінансової звітності» у Примітках розкривається структура витрат за характером.

Представлення грошових потоків від операційної діяльності у Звіті про рух грошових коштів здійснюється із застосуванням прямого методу, згідно з яким розкривається інформація про основні класи валових надходжень грошових коштів чи валових виплат грошових коштів. Інформація про основні види валових грошових надходжень та валових грошових виплат формується на підставі облікових записів Фонду.

2.3. Пооб'єктні політики

2.3.1. Визнання фінансових інструментів

Фонд визнає фінансовий актив або фінансове зобов'язання у своєму Звіті про фінансовий стан (балансі), тоді і лише тоді, коли воно стає стороною контрактних положень щодо фінансового інструмента.

Всі фінансові активи первісно визнаються за справедливою вартістю. Операції купівлі або продажу фінансових активів, які вимагають поставку активів у строк, встановлений законодавством, або у відповідності з правилами, прийнятими на ринку (торгівля на «стандартних умовах»), визнаються на дату укладання угоди, тобто на дату, коли Фонд приймає на себе зобов'язання купити або продати актив.

Активи Фонду первісно оцінюються та відображаються на дату зарахування активу до складу активів Фонду. Первісне визнання, первісна оцінка, подальша оцінка активів Фонду та припинення їх визнання визначаються відповідними МСФЗ.

Операції з придбання або продажу фінансових інструментів визнаються із застосуванням обліку за датою розрахунку.

Активи, що обліковуються за справедливою вартістю, відображаються у Балансі та в Звіті про чисті активи за справедливою вартістю. Фонд класифікує активи, які знаходяться в його інвестиційному портфелі, а саме залишки на поточних та депозитних рахунках, боргові та дольові цінні папери, дебіторську заборгованість, як активи, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки в прибутку (збитку) і у зміні чистої вартості активів Фонду, оскільки Фонд управляє інвестиційним портфелем та оцінює результати операцій з активами в цьому портфелі на основі справедливої вартості. Інформація, підготовлена на основі справедливої вартості, регулярно надається Раді Фонду й аналізується нею.

Фінансові активи й фінансові зобов'язання, які враховуються на балансі Фонду, представлені коштами і їх еквівалентами, а також можуть бути представлені цінними паперами, дебіторською й кредиторською заборгованістю, іншими вкладеннями й іншими зобов'язаннями відповідно до чинного законодавства.

Фонд визнає такі категорії фінансових активів:

а) фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку;

Фінансові активи, віднесені до цієї категорії, не можуть бути перекласифіковані в іншу категорію фінансових активів.

Резерв на знецінення фінансових активів, які обліковуються за справедливою вартістю, не формується, оскільки ефект знецінення таких фінансових активів відображений у зміні їх справедливої вартості.

Фонд визнає такі категорії фінансових зобов'язань:

б) фінансові зобов'язання, оцінені за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку.

Визнання фінансових активів припиняється, якщо:

(а) активи погашені, або строк дії контрактних прав на грошові потоки від фінансового активу закінчується, або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність;

(б) Фонд передає права на отримання грошових потоків від фінансових активів, або уклав угоду про передачу, і при цьому також передає в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, тобто ця передача відповідає критеріям для припинення визнання;

(в) Фонд не передає та не залишив в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинив здійснювати контроль. Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення обмежень на продаж.

Фонд передає фінансовий актив тоді і лише тоді, коли він:

а) передає контрактні права на одержання грошових потоків від фінансового активу; або

б) зберігає контрактні права на отримання грошових потоків від фінансового активу, але бере на себе контрактне зобов'язання сплатити грошові потоки одному або кільком одержувачам за угодою, яка відповідає умовам.

Фінансові активи списуються з балансу, якщо відсутня реальна перспектива їх відшкодування в майбутньому, а все доступне забезпечення було реалізовано або передано Фонду.

Фонд вилучає фінансове зобов'язання (або частину фінансового зобов'язання) зі свого звіту про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли його погашають, тобто коли зобов'язання, визначене у контракті, виконано, анульовано або строк його дії закінчується.

2.3.2. Вимоги до оцінки активів Фонду

Активи Фонду, не заборонені Законами України «Про недержавне пенсійне забезпечення» та «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», оцінюються відповідно до МСФЗ (МСБО).

Відповідно до вимог п. 32 МСБО 26 інвестиції програми пенсійного забезпечення відображаються за справедливою вартістю. Якщо утримуються інвестиції програми, щодо яких оцінити справедливую вартість неможливо, слід розкривати причини, з яких не використовується справедлива вартість.

Оцінка справедливої вартості – це оцінка конкретного активу або зобов'язання. Тому, оцінюючи справедливую вартість, Фонд має брати до уваги ті характеристики активу, які учасники ринку взяли б до уваги, визначаючи його ціну на дату оцінки.

Відповідно до МСФЗ 9, незважаючи на наявність ознак, що могли б вказувати на доречність використання в якості бази оцінки амортизованої собівартості, Фонд при первісному визнанні нескасовно призначає фінансовий актив як такий, що оцінюється за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку, якщо таке призначення усуває або значно зменшує невідповідність оцінки чи визнання (яку інколи називають

несузгодженістю обліку)), що інакше виникне внаслідок оцінювання активів або зобов'язань чи визнання прибутків або збитків за ними на різних підставах.

2.3.3. Оцінка боргових цінних паперів

Відповідно до Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» до складу активів пенсійного фонду можуть належати боргові цінні папери (облігації підприємств, облігації внутрішньої державної позики).

Первісна оцінка боргових цінних паперів як фінансових активів здійснюється за справедливою вартістю, яка звичай дорівнює ціні операції, у ході якої був отриманий актив.

Щодо ринкових цінних паперів, справедливою вартістю, як правило, є ринкова вартість, оскільки вона вважається найкориснішою оцінкою цінних паперів на дату звіту та ефективності інвестиційної діяльності за визначений період.

Проте, якщо існують свідчення, що ціна операції (придбання) не відповідає справедливій вартості боргових цінних паперів, які придбаваються, визнається прибуток (збиток) при первісному визнанні і визнаються витратами періоду.

Подальша оцінка боргових цінних паперів здійснюється за справедливою вартістю. Ринкова вартість належних Фонду боргових цінних паперів оцінюється за офіційним біржовим курсом організатора торгів на дату оцінки. Якщо боргові цінні папери мають обіг більш як на одному організаторі торгівлі, під час розрахунку вартості активів такі інструменти оцінюються за курсом на основному ринку для цього боргового цінного паперу або, за відсутності основного ринку, на найсприятливішому ринку для нього. За умови відсутності свідчень на користь протилежного положення ринок, на якому Фонд зазвичай здійснює операцію продажу активу, приймається за основний або, за відсутності основного ринку, за найсприятливіший ринок.

Ринкова вартість боргових цінних паперів, що не мають обігу на організованому ринку або щодо яких організатори торгів не встановили біржовий курс, оцінюється на підставі інформації про котирування аналогічних боргових цінних паперів. Аналогічними вважаються цінні папери, які, як мінімум, мають такий самий кредитний рейтинг. Якщо спостерігається відхилення параметрів аналогічних боргових цінних паперів від параметрів цінного паперу, що оцінюється, проводяться коригування, які враховують ці відмінності. У разі зміни справедливої вартості боргових цінних паперів, що мають місце на звітну дату, такі зміни визнаються у прибутку (збитку) звітного періоду.

Якщо для боргових цінних паперів не існує ринкових цін, використовується модель дисконтованих грошових потоків на основі кривої доходності за поточною процентною ставкою з урахуванням залишкового періоду до погашення. Вихідні дані моделі включають припущення щодо майбутніх фінансових результатів об'єкта інвестицій, характеру його ризиків, а також економічні припущення, які стосуються галузі та географічного місцезнаходження, де об'єкт інвестицій здійснює свою діяльність, рівня гудвілу підприємства, його керівництва й засновників/акціонерів.

Фонд застосовує методи оцінки справедливої вартості:

- ринковий (порівняльний) підхід (для грошових коштів, боргових цінних паперів, інструментів капіталу);
- дохідний підхід (для депозитів, дебіторської заборгованості, нерухомості);
- витратний підхід (для інструментів капіталу, поточних зобов'язань).

Ринковий підхід передбачає визначення вартості на підставі порівняння активу із активами (аналогами), для яких відомі ціни продажу, попиту або пропозиції. Справедлива вартість активу визначається виходячи з цих цін, скоригованих на основні відмінності активу від обраних аналогів та з урахуванням відмінностей цін попиту та пропозиції від цін продажу (наприклад, коригування на торг). Оцінка активу за відомими котируваннями його самого (ідентичного активу) на ринку на дату оцінки є окремим та найбільш прийнятним випадком оцінки за ринковим підходом, що не потребує жодних коригувань.

Дохідний підхід дозволяє визначити справедливую вартість як поточну вартість майбутніх грошових надходжень, які розраховує отримати власник від активу. Під грошовими надходженнями в даному випадку розуміються доходи за вирахуванням всіх витрат, пов'язаних із отриманням цих доходів (т. зв. чистий операційний дохід).

Витратний підхід визначає справедливую вартість як суму витрат, що має понести суб'єкт господарювання для придбання або створення такого самого або подібного активу за вирахуванням всіх наявних ознак зносу та знецінення. Витратний підхід застосовується, як правило, до активів, які не мають ринку та/або продаються разом з іншими активами (так звані спеціалізовані активи). Доречність застосування будь-якого підходу залежить від типу активу, вхідних даних, які доступні для оцінки, звичайних поглядів учасників даного ринку на ціноутворення, а також відповідності вимогам до ієрархії вхідних даних відповідно до МСФЗ 13. Фонд може застосовувати один або декілька підходів. Якщо застосовується декілька підходів, остаточне значення справедливої вартості визначається шляхом процедури узгодження отриманих результатів, яка враховує надійність вхідних даних, що застосовані для визначення вартості в межах кожного підходу. Фонд використовує моделі оцінки, які є прийнятними в сформованих обставинах і для яких доступні дані, достатні для оцінки за справедливою вартістю.

З метою максимізації використання відкритих ринкових даних та мінімізації використання закритих вхідних даних під час визначення справедливої вартості МСФЗ 13 визначає три рівні ієрархії вхідних даних:

Вхідні дані 1-го рівня – це ціни котирування (нескориговані) на активних ринках на ідентичні активи або зобов'язання, до яких суб'єкт господарювання може мати доступ на дату оцінки.

Вхідні дані 2-го рівня – це вхідні дані (окрім цін котирування, віднесених до 1-го рівня), які можна спостерігати для активу чи зобов'язання, прямо або опосередковано. До них відносяться ціни котирування на подібні активи на відкритих та закритих ринках, а також інша доречна відкрита ринкова інформація.

Вхідні дані 3-го рівня – це вхідні дані для активу чи зобов'язання, яких немає у відкритому доступі. Усі активи й зобов'язання, що обліковуються у фінансовій звітності за справедливою вартістю чи справедливою вартістю яких розкривається в фінансовій звітності, класифікуються в рамках описаної вище ієрархії джерел

справедливої вартості на основі вхідних даних найнижчого рівня, які є значними для оцінки за справедливою вартістю в цілому.

Виходячи з характеру вхідних даних, всі вони можуть коригуватися залежно від дати оцінки та певних обставин. Таке коригування може призвести до того, що рівень ієрархії понизиться. Наприклад, коригування даних другого рівня коефіцієнтами, які не спостерігаються, понижує ці вхідні дані до третього рівня ієрархії, якщо це коригування суттєво впливає на результат. Якщо під час оцінки були використані дані різних рівнів ієрархії, то загальний рівень визначається за найнижчим рівнем даних, важливих для оцінки.

2.3.4. Оцінка акцій

При оцінці справедливої вартості акцій застосовуються методи оцінки вартості, які відповідають обставинам та для яких є достатньо даних, щоб оцінити справедливу вартість, максимізуючи використання доречних відкритих даних та мінімізуючи використання закритих вхідних даних.

Справедлива вартість акцій, які внесені до біржового списку, оцінюється за біржовим курсом організатора торгівлі. Якщо акції мають обіг більш як на одному організаторі торгівлі, при розрахунку їх вартості такі інструменти оцінюються за курсом на основному ринку для цього активу або, за відсутності основного ринку, на найсприятливішому ринку для нього.

Кращим свідченням справедливої вартості є ціни котирування на активному ринку. Якщо ринок для фінансового інструмента не є активним і якщо є підстави вважати, що балансова вартість суттєво відрізняється від справедливої, Фонд визначає справедливу вартість за допомогою інших методів оцінки. Відхилення можуть бути зумовлені значними змінами у фінансовому стані емітента та/або змінами кон'юнктури ринків, на яких емітент здійснює свою діяльність, а також змінами у кон'юнктурі фондового ринку.

В такому разі Фонд встановлює справедливу вартість, застосовуючи метод оцінювання. Мета застосування методу оцінювання - встановити, якою буде ціна операції на дату оцінки в обмін між незалежними сторонами, виходячи з звичайних міркувань бізнесу. Методи оцінювання охоплюють застосування останніх ринкових операцій між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами, якщо вони доступні; посилання на поточну справедливу вартість іншого інструмента, який в основному є подібним; аналіз дисконтованих грошових потоків та моделі опціонного ціноутворення. Якщо є метод оцінювання, який звичайно використовують учасники ринку для визначення ціни інструмента, і доведено, що він надає достовірні попередні оцінки цін, отриманих у фактичних ринкових операціях, то Фонд застосовує цей метод. В обраному методі оцінювання максимально використовуються ринкові показники та інформація та застосовується вимога якомога менше спиратися на дані, специфічні для суб'єкта господарювання. Він поєднує всі чинники, які учасники ринку розглядали би при встановленні ціни, і він узгоджується з прийнятими економічними методологіями ціноутворення щодо фінансових інструментів. Періодично Фонд обстежує метод оцінювання та перевіряє його на достовірність, застосовуючи ціни будь-яких поточних ринкових операцій з таким самим інструментом (тобто без змінювання та перепакування), які спостерігаються, або на основі інших доступних ринкових даних, які спостерігаються.

Справедлива вартість акцій, обіг яких зупинено, у тому числі цінних паперів емітентів, які включені до Списку емітентів, що мають ознаки фіктивності, визначається із урахуванням наявності строків відновлення обігу таких цінних паперів, наявності фінансової звітності таких емітентів, результатів їх діяльності, очікування надходження майбутніх економічних вигід.

2.3.5. Оцінка дебіторської заборгованості.

Дебіторська заборгованість – це непохідні фінансові активи із встановленими або визначеними виплатами, які не котируються на активному ринку і які представляють собою контрактне право отримати грошові кошти або інший фінансовий актив від іншого суб'єкта господарювання.

Дебіторська заборгованість визнається у звіті про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли Фонд стає стороною контрактних положень щодо цього інструменту.

Дебіторська заборгованість поділяється на короткострокову (термін погашення протягом 12 місяців з дати фінансової звітності) та довгострокову (термін погашення після 12 місяців з дати фінансової звітності).

Первісна оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює вартості погашення, тобто сумі очікуваних контрактних грошових потоків на дату оцінки. "Методи оцінювання" для дебіторської заборгованості охоплюють застосування останніх ринкових операцій між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами, якщо вони доступні, або якщо ні, то потрібно посилатися на поточну справедливу вартість іншого інструмента, який в основному є подібним.

Подальша оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю. Якщо утримується дебіторська заборгованість, щодо якої оцінити справедливу вартість неможливо, Фонд розкриває причину, з якої не використовується справедлива вартість. У разі суттєвого впливу фактору часу може виникнути необхідність дисконтування суми заборгованості. Вплив фактору часу є суттєвим, якщо теперішня (дисконтована з урахуванням ймовірного строку погашення) вартість дебіторської заборгованості суттєво відрізняється від поточної вартості її погашення.

Дебіторська заборгованість, що виникла внаслідок сплачених авансом витрат та майбутньою економічною вигодою від якої є отримання послуг, а не право на отримання грошових коштів або іншого фінансового активу, не є фінансовим активом.

Прибутки або збитки, що виникають від зміни справедливої вартості такої дебіторської заборгованості, включаються до складу інвестиційних доходів або витрат того періоду, в якому вони виникли.

2.3.6. Оцінка грошових коштів та їх еквівалентів

Грошові кошти включають кошти на поточних рахунках у банках, а також банківські депозити.

Еквіваленти грошових коштів – це короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Інвестиція визначається зазвичай як еквівалент грошових коштів тільки в разі короткого строку погашення, наприклад, протягом не більше ніж три місяці з дати придбання.

Грошові кошти та їх еквіваленти визнаються за умови відповідності критеріям визнання активами.

Подальша оцінка грошових коштів, здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості.

У разі обмеження права використання коштів на поточних рахунках у банках (наприклад, у випадку призначення НБУ в банківській установі тимчасової адміністрації) ці активи можуть бути класифіковані у складі непоточних активів. У випадку прийняття НБУ рішення про ліквідацію банківської установи та відсутності ймовірності повернення грошових коштів, визнання їх як активу припиняється і їх вартість відображається у складі збитків звітного періоду.

Депозит (вклад) – це грошові кошти в готівковій або безготівковій формі у валюті України, які банк прийняв від вкладника або які надійшли для вкладника на договірних засадах на визначений строк зберігання чи без зазначення такого строку (під відсоток або дохід в іншій формі) і підлягають виплаті вкладнику відповідно до законодавства України та умов договору.

Депозит визнається у звіті про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли Фонд стає стороною контрактних положень щодо цього інструменту.

Первісна оцінка депозиту здійснюється за його справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює його номінальній вартості. Витрати за операцією, навіть якщо вони прямо відносяться до укладання договору про депозит, не включаються до первісної оцінки депозиту, а визнаються витратами періоду.

Подальша оцінка депозитів у національній валюті здійснюється за справедливою вартістю очікуваних грошових потоків.

Вартість очікуваних грошових потоків за депозитом – це теперішня вартість грошових потоків (виплат за депозитним договором), які очікуються до отримання відповідно до графіку виплат, дисконтованих за депозитними ставками. Справедлива вартість очікуваних грошових потоків відображає нинішні ринкові очікування стосовно таких майбутніх грошових потоків.

У разі зміни справедливої вартості депозитів, що мають місце на звітну дату, такі зміни визнаються у прибутку (збитку) звітного періоду.

Подальша оцінка депозитів у разі призначення НБУ в банківській установі тимчасової адміністрації або ухвалення НБУ рішення про ліквідацію банківської установи здійснюється в сумі очікуваних надходжень грошових коштів з урахуванням ймовірності та строку їх повернення.

За відсутності ймовірності повернення депозитів визнання їх як активу припиняється і відображається у складі збитків звітного періоду.

Фонд визнає банківські депозити зі строком погашення від чотирьох до дванадцяти місяців з дати фінансової звітності, в разі, якщо дострокове погашення таких депозитів ймовірно призведе до значних фінансових втрат, в складі поточних фінансових інвестицій.

2.3.7. Справедлива вартість фінансових інструментів за умови існування активного ринку

Найнадійнішим свідченням справедливої вартості фінансового інструмента за наявності активного ринку є ціна котирування цього інструмента, яка за наявності має бути використана без коригування для оцінки його справедливої вартості, окрім ситуацій, зазначених у МСФЗ 13 (наприклад, коли важливі події відбуваються після закриття ринку, але до дати оцінки). Фінансовий інструмент вважається котируваним на активному ринку, якщо ціни котирування легко і регулярно доступні та відображають фактичні й регулярно здійснювані ринкові операції між незалежними сторонами. Активний ринок – це ринок, на якому операції для активів або зобов'язань відбуваються з достатньою частотою та у достатньому обсязі, щоб надавати інформацію про ціноутворення на безперервній основі.

Мета визначення справедливої вартості для фінансового інструменту, який відкрито купується та продається на активному ринку – отримати ціну, за якою відбулась би операція з цим інструментом (тобто без модифікації або перепакування інструмента) на кінець звітного періоду на основному, а за його відсутності на найсприятливішому активному ринку, до якого Фонд має безпосередній доступ.

Основний ринок – це ринок, на якому Фонд, як правило, здійснює операції продажу активу або передачі зобов'язання, за відсутності свідчень на користь протилежного положення. Найсприятливіший ринок – це ринок, який максимізує суму, що була б отримана за продаж активу, або мінімізує суму, що була б сплачена за передачею зобов'язання, після врахування всіх витрат на операцію.

Коли поточні ціни котирування недоступні, ціна останньої операції може свідчити про поточну справедливу вартість за умови відсутності значних змін економічних обставин після дати операції. Якщо умови змінилися з часу операції (наприклад, зміна безризикової ставки відсотка після останнього котирування ціни для корпоративних облігацій), то справедлива вартість відображає зміну умов шляхом посилення на поточні ціни або ставки для подібних фінансових інструментів, залежно від обставин. Подібно до того, якщо Фонд може довести, що ціна останньої операції не є справедливою вартістю (наприклад, тому, що вона відображає суму, яку Фонд отримав би або сплатив би у примусовій операції, при недобровільній ліквідації чи продажу описаного майна), таку ціну коригують.

Справедлива вартість портфеля фінансових інструментів є добутком кількості одиниць інструмента та його ринкової ціни котирування. Якщо опублікована ціна котирування на активному ринку для фінансового інструмента в

його сукупності немає, але є активні ринки для його складників, то справедлива вартість визначається на основі відповідних ринкових цін для його складників.

2.3.8. Справедлива вартість фінансових інструментів за умови відсутності активного ринку

Якщо ринок для фінансового інструмента не є активним, Фонд встановлює справедливую вартість, застосовуючи інші підходи та методи оцінювання, що передбачені МСФЗ 13.

Належний метод оцінювання справедливої вартості конкретного фінансового інструмента включатиме спостережені ринкові дані про ринкові умови та інші чинники, які, ймовірно, впливають на справедливую вартість інструмента. Справедлива вартість фінансового інструмента базуватиметься на одному чи кількох із наведених далі чинників (перелік не є вичерпним):

- а) вартість грошей у часі (тобто відсоток за базовою чи безризиковою ставкою);
- б) кредитний ризик;
- в) ціни на валютних біржах;
- г) ціни на інструменти капіталу;
- г) волатильність (тобто величина майбутніх змін ціни фінансового інструмента або іншого об'єкта);
- д) ризик дострокового погашення та ризик відмови;
- е) витрати на обслуговування фінансового активу або фінансового зобов'язання.

Справедлива вартість будь-якого активу залежить від:

- його фізичних або технічних ознак;
- юридичних характеристик, які дають право Фонду отримувати вигоду від активу; та
- поглядів учасників ринку на корисність активу.

Перед проведенням оцінки Фонд ідентифікує актив. Для цілей МСФЗ актив співпадає з одиницею обліку. Це може бути окремий актив або їх сукупність, які мають оцінюватися разом, наприклад, пакет акцій як одиниця обліку.

Актив класифікується як визначений тип майна – нерухомість, цінні папери тощо. Така класифікація дозволяє уявити юридичні правила отримання вигод від активу. Крім того, Фонд визначає юридичні права та обмеження, які накладені на актив та впливають на його вартість.

Справедлива вартість визначається за даними ринку, незалежно від судження Фонду про цінність активу.

Ознаками звичайної угоди (операції) є:

- Сторони угоди є непов'язаними зацікавленими особами, які можуть здійснити угоду та діють добровільно без жодних ознак примусу або вимушеності.
- Укладанню угоди передують маркетинговий період, під час якого сторони мають змогу повністю ознайомитися із активом та кон'юнктурою ринку на дату оцінки.
- Умови поставок та розрахунків згідно з угодою є звичайними для даного ринку.

Під час оцінки Фонд:

- Обирає ринок, на якому буде спостерігати дані для визначення справедливої вартості. Ринок має бути основним або найсприятливішим за визначенням Фонду.
- Перевіряє, чи відповідають угоди, що спостерігаються на ринку, ознакам звичайної угоди.

Справедлива вартість визначається без врахування витрат на продаж.

З точки зору корисності, оцінка справедливої вартості має враховувати принцип найкращого та найефективнішого використання активу з погляду учасників ринку та незалежно від судження Фонду. Найкраще та найефективніше використання активу – це використання фізично можливе, юридично дозволене, фінансово обгрунтоване та таке, що приводить до найбільшого значення справедливої вартості. Аналіз найкращого та найефективнішого використання передують процедури оцінки.

2.3.9. Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість – нерухомість (земля чи будівля, або частина будівлі, або їх поєднання), утримувана (власником або орендарем згідно з угодою про фінансову оренду) з метою отримання орендних платежів або збільшення вартості капіталу чи для досягнення обох цілей, а не для: (а) використання у виробництві чи при постачанні товарів, при наданні послуг чи для адміністративних цілей, або (б) продажу в звичайному ході діяльності.

Інвестиційна нерухомість має визнаватися як актив тоді і тільки тоді, коли: (а) є ймовірність того, що Фонд отримає майбутні економічні вигоди, які пов'язані з цією інвестиційною нерухомістю, (б) собівартість інвестиційної нерухомості можна достовірно оцінити.

Первісна оцінка інвестиційної нерухомості здійснюється за собівартістю. Витрати на операцію включаються до первісної вартості.

Собівартість придбанної інвестиційної нерухомості включає ціну її придбання та будь-які витрати, які безпосередньо віднесені до придбання. Безпосередньо віднесені витрати охоплюють, наприклад, гонорари за надання професійних юридичних послуг, податки, пов'язані з передачею права власності, та інші витрати на операцію.

Подальша оцінка інвестиційної нерухомості здійснюється за справедливою вартістю на дату оцінки. Справедлива вартість інвестиційної нерухомості, як правило, визначається із залученням незалежного оцінювача. Періодичність перегляду справедливої вартості зумовлюється суттєвими для обліку коливаннями цін на ринку подібної нерухомості.

Основний принцип оцінки, на якому ґрунтується розрахунок справедливої вартості у звітах оцінювачів - принцип найбільш ефективного використання. При цьому розглядаються тільки ті варіанти використання майна, які є технічно можливими, дозволеними та економічно доцільними.

Для оцінки нерухомості використовується, в залежності від наявної ринкової інформації та найбільш ефективного використання, порівняльний підхід або доходний підхід (заснований на принципі очікування майбутніх вигід від користування об'єктом оцінки).

2.3.10. Зобов'язання Фонду

Поточні зобов'язання – це зобов'язання, які відповідають одній або декільком із нижченаведених ознак:

– Фонд сподівається погасити зобов'язання або зобов'язання підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців після звітного періоду;

– Фонд не має безумовного права відстрочити погашення зобов'язання упродовж щонайменше 12 місяців після звітного періоду.

Поточні зобов'язання визнаються за умови відповідності визначенню і критеріям визнання зобов'язань.

Первісна та подальша оцінка поточних не фінансових зобов'язань здійснюється за вартістю погашення.

Пенсійні кошти є сумою грошових зобов'язань Фонду перед учасниками відповідно до статті 1 Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» та визнаються як фінансові зобов'язання відповідно до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти». За своєю суттю, і відповідно до порядку відображення у фінансовій звітності, пенсійні кошти є фінансовими зобов'язаннями, що носять довгостроковий характер.

Фінансове зобов'язання Фонду перед учасниками оцінюється за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку відповідно до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти».

Оцінка довгострокових зобов'язань перед учасниками Фонду здійснюється за справедливою вартістю, яка визначається відповідно до ст.51 Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» та дорівнює чистій вартості активів Фонду.

Чисті активи, що належать учасникам, класифікуються як зобов'язання Фонду перед учасниками відповідно до умов пенсійної схеми та Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення», за якими учасник у будь-який момент часу при настанні виходу з пенсійного плану може забрати частину активів, яка йому належить.

Показник чистої вартості активів включається до фінансової звітності недержавного пенсійного фонду у складі зобов'язань окремим розділом.

Зобов'язання Фонду включають:

- зобов'язання за нарахованими, але не виплаченими пенсійними виплатами, за договорами виплати пенсії на визначений строк або нарахованими одноразовими пенсійними виплатами учасникам (спадкоємцям учасників) у випадках, визначених законодавством з питань недержавного пенсійного забезпечення;

- зобов'язання за переказом коштів до страхової організації для оплати договорів страхування довічної пенсії та договорів страхування ризику настання інвалідності або смерті учасника фонду, укладених із страховою організацією;

- зобов'язання за переказом коштів до іншого пенсійного фонду;

- зобов'язання за переказом коштів на пенсійні депозитні рахунки в банківських установах;

- зобов'язання щодо оплати послуг особам, які здійснюють обслуговування Фонду (адміністратор, зберігач, аудитор, торговці цінними паперами);

- зобов'язання щодо сплати винагороди особам, які здійснюють управління активами Фонду;

- зобов'язання щодо розрахунків з продавцями за отримані, але несплачені Фондом активи;

- зобов'язання за пенсійними внесками, які зараховані на поточний рахунок Фонду, та не персоніфіковані;

- зобов'язання за іншими господарськими операціями з активами Фонду, здійснення яких передбачено Законами України «Про недержавне пенсійне забезпечення» та «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» або іншими нормативно-правовими актами з питань пенсійного забезпечення та на оплату яких можуть бути використані пенсійні активи.

Зобов'язання визначаються відповідно до їх фактичної величини з урахуванням такого:

- зобов'язання за нарахованими, але не виплаченими пенсійними виплатами, за договорами виплати пенсії на визначений строк та/або нарахованими одноразовими пенсійними виплатами учасникам (спадкоємцям учасників) у випадках, визначених законодавством з питань недержавного пенсійного забезпечення, зобов'язання за переказом коштів до страхової організації для оплати договорів страхування довічної пенсії та договорів страхування ризику настання інвалідності або смерті учасника фонду, укладених із страховою організацією, зобов'язання за переказом коштів до іншого пенсійного фонду та зобов'язання за переказом коштів на пенсійні депозитні рахунки в банківських установах включаються до розрахунку загальної суми зобов'язань Фонду з урахуванням нарахованих відповідно до законодавства сум податків, обов'язкових платежів та винагороди адміністратора за переказ коштів з дати

нарахування таких зобов'язань, визначеної відповідно до поданих заяв та договорів;

- зобов'язання щодо оплати послуг особам, що здійснюють обслуговування Фонду, визначаються на дату розрахунку відповідно до тарифів, визначених відповідними договорами;

- зобов'язання щодо сплати винагороди особам, які надають послуги з адміністрування, управління активами Фонду та зберігача розраховуються кожного робочого дня за кожний день розрахункового періоду як відсоток від чистої вартості активів Фонду, розрахованої на кінець цього дня. Після надходження документів, що підтверджують правильність розрахунку винагороди/оплати послуг за відповідний розрахунковий період особам, які здійснюють обслуговування Фонду на підставі укладених договорів, але не пізніше 10 робочих днів після отримання зазначених документів розмір винагороди, визначений за останній розрахунковий період, може бути скоригований відповідно до отриманих документів;

- зобов'язання щодо розрахунків з продавцями пенсійних активів у відповідному розрахунковому періоді визначаються відповідно до умов договору про купівлю-продаж пенсійних активів та нормативно-правових актів, які визначають порядок ведення бухгалтерського обліку недержавного пенсійного фонду;

- інші зобов'язання у відповідному розрахунковому періоді визначаються відповідно до умов договорів та законодавства з питань пенсійного забезпечення.

Припинення визнання фінансового зобов'язання відбувається тоді, коли зобов'язання погашено, анульовано або закінчився термін його дії. Якщо існуюче фінансове зобов'язання заміщується аналогічним зобов'язанням перед тим самим кредитором на суттєво відмінних умовах, або умови існуючого зобов'язання значно змінюються, то таке заміщення або зміна враховується шляхом припинення визнання первісного зобов'язання та визнання нового зобов'язання. Різниця між балансовою вартістю первісного фінансового зобов'язання та сплаченою винагородою визнається у складі доходів або витрат.

2.3.11. Згортання фінансових активів та зобов'язань

Фінансові активи та зобов'язання згортаються, якщо Фонд має юридичне право здійснювати залік визнаних у балансі сум і має намір або зробити взаємозалік, або реалізувати актив та виконати зобов'язання одночасно.

2.3.12. Визнання доходів та витрат

Дохід та витрати визнаються за методом нарахування.

Дохід – це збільшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді надходження чи збільшення корисності активів або у вигляді зменшення зобов'язань, результатом чого є збільшення чистих активів.

Дохід визнається у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та критеріям визнання. Визнання доходу відбувається одночасно з визнанням збільшення активів або зменшення зобов'язань.

Дохід від продажу фінансових інструментів, інвестиційної нерухомості або інших активів визнається у прибутку або збитку в разі задоволення всіх наведених далі умов:

- Фонд передав покупцеві суттєві ризики і вигоди, пов'язані з власністю на фінансовий інструмент, інвестиційну нерухомість або інші активи;
- за Фондом не залишається ані подальша участь управлінського персоналу у формі, яка зазвичай пов'язана з володінням, ані ефективний контроль за проданими фінансовими інструментами, інвестиційною нерухомістю або іншими активами;
- суму доходу можна достовірно оцінити;
- ймовірно, що до Фонду надійдуть економічні вигоди, пов'язані з операцією;
- та

- витрати, які були або будуть понесені у зв'язку з операцією, можна достовірно оцінити.

Дохід за фінансовим активом або фінансовим зобов'язанням, що оцінюється за справедливою вартістю, визнається у прибутку або збитку.

Дохід від інвестиційної нерухомості, наданої в операційну оренду, обліковується за прямолінійним методом протягом строку оренди та входить до інвестиційного доходу.

Дохід у вигляді відсотків, роялті та дивідендів, визнається на такій основі:

а) Проценти, зароблені за цінними паперами за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, розраховуються з використанням методу ефективної процентної ставки і показуються у прибутку чи збитку за рік як процентний дохід.

б) Роялті визнається на основі принципу нарахування згідно із сутністю відповідної угоди.

в) Дивіденди включаються до дивідендного доходу у складі іншого операційного доходу в момент встановлення права Фонду на одержання виплати дивідендів і якщо існує ймовірність отримання дивідендів.

Дивіденди та проценти визнаються доходом лише у разі, якщо:

- право Фонду на одержання виплат за процентами та дивідендами встановлено;
- є ймовірність, що економічні вигоди, пов'язані з процентами та дивідендами, надійдуть до Фонду;
- суму процентів та дивідендів можна достовірно оцінити.

Усі інші елементи змін справедливої вартості та прибуток або збиток від припинення визнання, обліковуються у прибутку чи збитку за рік як прибуток за вирахуванням збитків від цінних паперів за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, за період, в якому він виникає.

Пенсійні внески визнаються у звіті про зміну чистих активів відповідно до методу нарахування, що співпадає з моментом їх зарахування на індивідуальні пенсійні рахунки учасників.

Витрати – це зменшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів або у вигляді виникнення зобов'язань, результатом чого є зменшення чистих активів.

Фонд здійснює витрати на ведення діяльності із спільного інвестування відповідно до чинного законодавства. Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та одночасно з визнанням збільшення зобов'язань або зменшення активів.

Витрати негайно визнаються у звіті про прибутки та збитки, коли видатки не надають майбутніх економічних вигід, або тоді та тією мірою, якою майбутні економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати визнанню як активу у звіті про фінансовий стан.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки також у тих випадках, коли виникають зобов'язання без визнання активу.

Пенсійні виплати визнаються у звіті про зміну чистої вартості активів у день отримання від учасника заяви на отримання пенсійної виплати.

Витрати, понесені у зв'язку з отриманням доходу, визнаються у тому ж періоді, що й відповідні доходи.

2.3.13. Видатки на персонал

Фонд не має найманих працівників та не здійснює видатків на персонал.

2.3.14. Податки та збори

Фонд є податковим агентом за виплатами учасникам щодо податку з доходів фізичних осіб та військового збору. Податок з доходів фізичних осіб та військовий збір нараховуються в тому самому періоді, у якому було здійснено пенсійну виплату учасникам Фонду. Фонд є платником майнових податків за об'єктами, які знаходяться у власності чи платному користуванні Фонду.

2.3.15. Умовні зобов'язання та умовні активи

Фонд не визнає умовні зобов'язання в звіті про фінансовий стан. Інформація про умовне зобов'язання розкривається, якщо можливість вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, не є віддаленою. Фонд не визнає умовні активи. Стисла інформація про умовний актив розкривається, коли надходження економічних вигід є ймовірним.

2.3.16. Пов'язані сторони

Операції з пов'язаними сторонами визначаються і відображаються у фінансовій звітності Фонду відповідно до МСБО 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони».

Пов'язана сторона – фізична особа або суб'єкт господарювання, пов'язані з суб'єктом господарювання, що складає свою фінансову звітність (у цьому стандарті він зветься “суб'єкт господарювання, що звітує”). Фізична особа або близький родич такої особи є пов'язаною.

Пов'язаними сторонами згідно стандарту не вважаються:

а) два суб'єкти господарювання, просто тому, що вони мають спільного директора або іншого члена провідного управлінського персоналу, або тому, що член провідного управлінського персоналу одного суб'єкта господарювання має суттєвий вплив на інший суб'єкт господарювання;

б) два контролюючі учасники, просто тому, що вони здійснюють спільний контроль за діяльністю спільного підприємства;

в) особи, що надають фінансування; профспілки; комунальні служби; департаменти та агентства органу державної влади, що не контролюють, не здійснюють спільного контролю або не мають суттєвого впливу на компанію, що звітує, лише тому, що вони мають звичайні відносини з компанією (навіть якщо вони можуть обмежувати свободу дії Фонду або брати участь у процесі прийняття рішень);

г) замовник, постачальник, суб'єкт господарювання, що отримав пільги (френчайзер), дистриб'ютор, генеральний агент, з яким Фонд здійснює значний обсяг операцій, просто з причин економічної залежності, що виникає в результаті вищезазначеного.

3. ІСТОТНІ ОБЛІКОВІ СУДЖЕННЯ, ОЦІННІ ЗНАЧЕННЯ І ПРИПУЩЕННЯ

3.1. Істотні судження в процесі застосування облікової політики

У процесі застосування облікової політики керівництво Фонду зробило певні професійні судження, окрім тих, які вимагають використання оцінок, які мають найбільш істотний вплив на суми, визнані в фінансовій звітності. Ці судження, серед іншого, включають правомірність застосування припущення щодо здатності Фонду вести свою діяльність на безперервній основі.

При підготовці фінансової звітності керівництво Фонду робить оцінки та припущення, які мають вплив на визначення сум активів та зобов'язань, визначення доходів та витрат звітного періоду, розкриття умовних активів та зобов'язань на дату підготовки фінансової звітності, ґрунтуючись на МСФЗ, МСБО та тлумаченнях, розроблених Комітетом з тлумачень міжнародної фінансової звітності.

Оцінки та судження базуються на попередньому досвіді керівництва Фонду та інших факторах, у тому числі на наявній у керівництва інформації про поточні події, очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин, і за результатами яких приймаються судження щодо балансової вартості активів та зобов'язань, що визнаються у фінансовій звітності протягом наступного фінансового року.

Фактичні результати можуть зрештою відрізнитися від цих розрахунків.

Оцінки та покладені і їх основу припущення постійно переглядаються. Зміни бухгалтерських оцінок визнаються у тому періоді, в якому вони відбуваються, а також в інших майбутніх періодах, якщо зміна стосується цих майбутніх періодів.

Області, де такі судження є особливо важливими, області, що характеризуються високим рівнем складності, та області, у яких припущення й розрахунки мають велике значення для підготовки фінансової звітності за МСФЗ, наведені нижче.

3.2. Судження щодо операцій, подій або умов за відсутності конкретних МСФЗ

Якщо немає МСФЗ, який конкретно застосовується до операції, іншої події або умови, застосовуються судження під час розроблення та застосування облікової політики, щоб інформація була доречною для потреб користувачів для прийняття економічних рішень та достовірною, у тому значенні, що фінансова звітність:

- подає достовірно фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки ВВПФ «ПЕНСІЙНА ОПІКА»;

- відображає економічну сутність операцій, інших подій або умов, а не лише юридичну форму;
- є нейтральною, тобто вільною від упереджень;
- є повною в усіх суттєвих аспектах.

Під час формування судження враховується прийнятність наведених далі джерел у низхідному порядку:

а) вимоги в МСФЗ, де йдеться про подібні та пов'язані з ними питання;

б) визначення, критерії визнання та концепції оцінки активів, зобов'язань, доходів та витрат у Концептуальній основі фінансової звітності.

Під час формування судження враховуються найостанніші положення інших органів, що розробляють та затверджують стандарти, які застосовують подібну концептуальну основу для розроблення стандартів, іншу професійну літературу з обліку та прийняті галузеві практики, тією мірою, якою вони не суперечать вищезазначеним джерелам.

Операції, що не регламентуються МСФЗ, Фондом не здійснювались.

3.2. Оцінки фінансових інструментів

При визначенні класифікації фінансових активів як таких, що в подальшому оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, управлінський персонал Фонду застосовує професійне судження.

3.4. Оцінки справедливої вартості

3.4.1. Методи оцінки справедливої вартості

Оцінка справедливої вартості – це оцінка конкретного активу або зобов'язання. Тому, оцінюючи справедливу вартість, Фонд має брати до уваги ті характеристики активу, які учасники ринку взяли б до уваги, визначаючи його ціну на дату оцінки.

Справедлива вартість активу чи зобов'язання оцінюється з використанням припущень, які використовувалися б учасниками ринку при визначенні ціни активу чи зобов'язання, при цьому передбачається, що учасники ринку діють у своїх найліпших інтересах.

Оцінка за справедливою вартістю нефінансового активу враховує можливість учасника ринку генерувати економічні вигоди або за допомогою використання активу найліпшим і найбільш ефективним чином або в результаті його продажу іншому учаснику ринку, який буде використовувати даний актив найліпшим і найбільш ефективним чином.

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана за продаж активу або сплачена за передачу зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на основному (або найсприятливішому) ринку на дату оцінки за поточних ринкових умов (тобто вихідна ціна), незалежно від того, чи спостерігається така ціна безпосередньо, чи оцінена за допомогою іншого методу оцінювання. Вимоги щодо оцінок справедливої вартості встановлені МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості» (МСФЗ 13). Справедлива вартість у визначенні МСФЗ 13 співпадає з визначенням ринкової вартості відповідно до Міжнародних стандартів оцінки (МСО 300 пар. G3 видання 2011 р.).

Нижче наведено опис методик та припущень, які використовуються для визначення справедливої вартості активів Фонду, що відображені за справедливою вартістю у річній фінансовій звітності.

Гроші та їх еквіваленти

Вважається, що балансова вартість ліквідних або короткострокових (до трьох місяців) фінансових активів та фінансових зобов'язань приблизно дорівнює справедливій вартості. Такі припущення застосовуються до коштів Фонду на поточних рахунках, а також до депозитів на вимогу.

Строкові депозити

Оцінка справедлива вартість строкових депозитів із фіксованою ставкою визначається на основі дисконтованих грошових потоків із застосуванням існуючих на грошовому ринку процентних ставок за борговими зобов'язаннями з аналогічними характеристиками кредитного ризику та строками погашення.

3.4.2. Судження щодо змін справедливої вартості фінансових активів

Управлінський персонал вважає, що облікові оцінки та припущення, які мають стосунок до оцінки фінансових інструментів, де ринкові котирування не доступні, є ключовим джерелом невизначеності оцінок, тому що: (а) вони з високим ступенем ймовірності зазнають змін з плином часу, оскільки оцінки базуються на припущеннях керівництва щодо відсоткових ставок, волатильності, змін валютних курсів, показників кредитоспроможності контрагентів, коригувань під час оцінки інструментів, а також специфічних особливостей операцій; та (б) вплив зміни в оцінках на активи, відображені в звіті про фінансовий стан, а також на доходи (витрати) може бути значним.

Якби керівництво Фонду, використовувало інші припущення щодо відсоткових ставок, волатильності, курсів обміну валют, кредитного рейтингу контрагента, дати офerti і коригувань під час оцінки інструментів, більша або менша зміна в оцінці вартості фінансових інструментів у разі відсутності ринкових котирувань мала б істотний вплив на відображений у фінансовій звітності прибуток або збиток.

Розуміючи важливість використання облікових оцінок та припущень щодо справедливої вартості фінансових активів в разі відсутності вхідних даних щодо справедливої вартості першого рівня, Керівництво Фонду планує використовувати оцінки та судження які базуються на професійній компетенції працівників, досвіді та минулих подіях, а також з використанням розрахунків та моделей вартості фінансових активів. Залучення зовнішніх експертних оцінок щодо таких фінансових інструментів де оцінка, яка базується на професійній компетенції, досвіді та розрахунках є недостатньою, на думку Керівництва є прийнятним та необхідним.

Використання різних маркетингових припущень та/або методів оцінки також може мати значний вплив на передбачувану справедливу вартість.

3.5. Судження щодо очікуваних термінів утримування фінансових інструментів

Управлінський персонал застосовує професійне судження щодо термінів утримання фінансових інструментів, що входять до складу пенсійних активів. Професійне судження за цим питанням ґрунтується на оцінці ризиків фінансового інструменту, його прибутковості й динаміці та інших факторах. Проте існують невизначеності, які можуть бути не підконтрольним фактором і можуть суттєво вплинути на оцінку термінів утримування фінансових інструментів.

3.6. Використання ставок дисконтування

Ставка дисконту - це процентна ставка, яка використовується для перерахунку майбутніх грошових потоків в єдине значення теперішньої (поточної) вартості, яка є базою для визначення ринкової вартості бізнесу. З економічної точки зору, в ролі ставки дисконту є бажана інвестору ставка доходу на вкладений капітал у відповідні з рівнем ризику подібні об'єкти інвестування, або - ставка доходу за альтернативними варіантами інвестицій із зіставлення рівня ризику на дату оцінки. Ставка дисконту визначається з урахуванням трьох факторів:

- а) вартості грошей у часі;
- б) вартості джерел, які залучаються для фінансування інвестиційного проекту, які вимагають різні рівні компенсації;
- в) фактору ризику або міри ймовірності отримання очікуваних у майбутньому доходів.

Станом на 31.12.2022 середньозважена ставка за портфелем банківських депозитів у національній валюті в банках, у яких не введено тимчасову адміністрацію або не запроваджено ліквідаційну комісію, становила 6,3% річних. Інформація, що використана для визначення середньозваженої ставки одержана з офіційного сайту НБУ за посиланням <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-financial/data-sector-financial#2fs> розділ «Вартість строкових депозитів».

3.7. Валютні курси

Операції в іноземній валюті обліковуються в українських гривнях за офіційним курсом обміну Національного банку України на дату проведення операцій.

Монетарні активи та зобов'язання, виражені в іноземних валютах, перераховуються в гривню за відповідними курсами обміну НБУ на дату балансу. Курсові різниці, що виникли при перерахунку за монетарними статтями, визнаються в прибутку або збитку в тому періоді, у якому вони виникають.

Фонд використовував обмінні курси на дату балансу:

	31.12.2021	31.12.2022
Гривня /1 долар США	27,2782	36,5686
Гривня/1 євро	30,9226	38,951

3.8. Питання представлення

Фонд повинен представити свій баланс (Звіт про фінансовий стан) за формами, визначеними Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 №73.

Цей формат вимагає презентування балансу (звіт про фінансовий стан) з розподілом на поточні та непоточні активи/зобов'язання. Такий підхід не відповідає загальноприйнятому за МСФЗ підходу представлення звіту про фінансовий стан для недержавних пенсійних фондів, для яких більш прийнятним є представлення звіту про фінансовий стан у порядку ліквідності.

4. Нові та переглянуті стандарти та інтерпретації

Нові МСФЗ, прийняті станом на 31.12.2022 року, ефективна дата яких не настала

МСФЗ та правки до них	Основні вимоги	Ефективна дата	Дострокове застосування
МСБО 1 «Подання фінансової звітності» (липень 2020)	Поправки роз'яснюють критерій у МСБО 1 для класифікації зобов'язання як довгострокового: вимога до суб'єкта господарювання мати право відкласти погашення зобов'язання принаймні на 12 місяців після звітного періоду. Сутність поправок: <ul style="list-style-type: none"> • уточнено, що зобов'язання класифікується як довгострокове, якщо у організації є право відстрочити врегулювання зобов'язання щонайменше на 12 місяців, а право компанії на відстрочку розрахунків має існувати на кінець звітного періоду; • класифікація залежить тільки від наявності такого права і не залежить від ймовірності того, чи планує компанія скористатися цим правом - на	01 січня 2023 року	Дозволено

МСФЗ та правки до них	Основні вимоги	Ефективна дата	Дострокове застосування
	<p>класифікацію не впливають наміри чи очікування керівництва щодо того, чи компанія реалізує своє право на відстрочку розрахунків;</p> <ul style="list-style-type: none"> роз'яснення впливу умов кредитування на класифікацію - якщо право відстрочити врегулювання зобов'язання залежить від виконання організацією певних умов, то дане право існує на дату закінчення звітного періоду тільки в тому випадку, якщо організація виконала ці умови на дату закінчення звітного періоду. Організація повинна виконати ці умови на дату закінчення звітного періоду, навіть якщо перевірка їх виконання здійснюється кредитором пізніше; і «урегулювання» визначається як погашення зобов'язань грошовими коштами, іншими ресурсами, що представляють собою економічні вигоди, або власними дольовими інструментами, які класифікуються як капітал. <p>Поправки повинні застосовуватися ретроспективно.</p>		
<p>МСБО 1 «Подання фінансової звітності», Практичні рекомендації (IFRS PS) 2 «Формування суджень про суттєвість» (лютий 2021)</p>	<p>У лютому 2021 року Рада з МСФЗ опублікувала поправки до МСБО (IAS) 1 та Практичного керівництва з МСФЗ (IFRS) 2 "Визначення суттєвості". Поправки включають: Заміна вимог до компаній розкривати свої «основні положення» облікової політики (significant accounting policies) вимогою розкривати «суттєві положення» облікової політики (material accounting policies); і Додавання керівництва про те, як компаніям слід застосовувати концепцію суттєвості при прийнятті рішень щодо розкриття облікової політики. Інформація про облікову політику є суттєвою, якщо, розглядаючи разом з іншою інформацією, включеною до фінансової звітності, вона за обґрунтованими очікуваннями могла б вплинути на рішення, які основні користувачі фінансової звітності загального призначення роблять на основі цієї звітності. Хоча операція, інша подія або умова, з якою пов'язана інформація про облікову політику, може бути суттєвою (сама по собі), це не обов'язково означає, що відповідна інформація про облікову політику є суттєвою для фінансової звітності. Розкриття несуттєвої інформації про облікову політику може бути прийнятним, хоч і не вимагається. Поправки до МСБО 1 застосовуються до річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати, з можливістю дострокового застосування. Оскільки поправки до ПКТ 2 надають необов'язкове керівництво щодо застосування визначення суттєвості до інформації про облікову політику, дата набрання чинності для цих поправок не є обов'язковою.</p>	<p>01 січня 2023 року</p>	<p>Дозволено</p>
<p>МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» (лютий 2021)</p>	<p>У лютому 2021 року Рада з МСФЗ опублікувала поправки до МСФЗ (IAS) 8, в яких вводить визначення "облікових оцінок". До появи цих поправок, МСФЗ (IAS) 8 включав визначення облікової політики та визначення зміни у бухгалтерських оцінках. Поєднання визначення одного поняття (облікова політика) з іншим визначенням змін (зміна у бухгалтерських оцінках) приховує різницю між обома поняттями. Щоб зробити цю відмінність більш ясною, Рада з МСФЗ вирішила замінити визначення зміни у бухгалтерських оцінках визначенням бухгалтерських</p>	<p>1 січня 2023 року</p>	<p>Дозволено</p>

МСФЗ та правки до них	Основні вимоги	Ефективна дата	Дострокове застосування
	<p>оцінок.</p> <p>Поправки замінюють визначення змін у бухгалтерських оцінках визначенням бухгалтерських оцінок. Згідно з новим визначенням, бухгалтерські оцінки - це «грошові суми у фінансовій звітності, оцінка яких пов'язана з невизначеністю» (monetary amounts in financial statements that are subject to measurement uncertainty).</p> <p>Компанія здійснює бухгалтерську оцінку задля досягнення мети, поставленої в обліковій політиці. Виконання бухгалтерських оцінок включає використання суджень чи припущень з урахуванням останньої доступної надійної інформації.</p> <p>Ефекти зміни вихідних даних або методу оцінки, використаних для виконання бухгалтерської оцінки, є змінами в бухгалтерських оцінках, якщо вони не є результатом виправлення помилок попереднього періоду.</p> <p>Поправки набувають чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати, і застосовуються до змін в обліковій політиці та змін в облікових оцінках, які відбуваються на початку цього періоду або після нього.</p>		
<p>МСБО 12 «Податки на прибуток» (травень 2021)</p>	<p>У травні 2021 року Рада з МСФЗ опублікувала поправки до МСФЗ (IAS) 12, які звужують сферу застосування винятку щодо первісного визнання винятку щодо первісного визнання відповідно до МСБО 12, так що він більше не застосовується до операцій, які призводять до однакових тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню та вирахуванню.</p> <p>Операція, яка не є об'єднанням бізнесів, може призвести до початкового визнання активу та зобов'язання та на момент її здійснення не впливати ні на бухгалтерський прибуток, ні на оподатковуваний прибуток. Наприклад, на дату початку оренди орендар, як правило, визнає зобов'язання з оренди та включає ту саму суму у початкову вартість активу у формі права користування. Залежно від застосовного податкового законодавства при первісному визнанні активу та зобов'язання щодо такої операції можуть виникнути рівновеликі оподатковувані та тимчасові різниці, що віднімаються. Звільнення, передбачене пунктами 15 і 24, не застосовується до таких тимчасових різниць, і тому організація визнає відкладене податкове зобов'язання та актив, що виникло.</p> <p>Компанія, що застосовує поправку вперше, має на дату початку самого раннього з представлених порівняльних періодів:</p> <p>(а) визнати відстрочений податковий актив – тією мірою, в якій є ймовірним наявність у майбутньому оподаткованого прибутку, проти якого можна зарахувати цю від'ємну тимчасову різницю, відкладене податкове зобов'язання щодо всіх тимчасових різниць, що віднімаються та оподатковуються, пов'язаних:</p> <p>(і) з активами у формі права користування та зобов'язаннями з оренди; і</p> <p>(ii) з визнаними зобов'язаннями щодо виведення об'єктів з експлуатації, відновлення навколишнього середовища та аналогічними зобов'язаннями та із сумами цих зобов'язань, включених до первісної</p>	<p>1 січня 2023 року</p>	<p>Дозволено</p>

МСФЗ та правки до них	Основні вимоги	Ефективна дата	Дострокове застосування
	<p>вартості відповідного активу;</p> <p>(b) визнати сумарний ефект первинного застосування цих поправок як коригування вступного сальдо нерозподіленого прибутку (або іншого компонента власного капіталу, залежно від ситуації) на зазначену дату.</p> <p>Поправки повинні застосовуватися до операцій, які відбуваються на дату або після початку найбільш раннього з представлених порівняльних періодів. Крім того, на початок найбільш раннього з представлених порівняльних періодів відстрочений податковий актив (за умови наявності достатнього оподаткованого прибутку) і відстрочене податкове зобов'язання також повинні бути визнані для всіх тимчасових різниць, що підлягають вирахуванню та оподаткуванню, пов'язаних з орендою та зобов'язаннями з виведення активів з експлуатації.</p>		
МСФЗ 17 Страхові контракти (липень, червень 2020)	<p>У травні 2017 року Рада з МСФЗ випустила МСФЗ (IFRS) 17 "Страхові контракти" (МСФЗ (IFRS) 17), новий всеосяжний стандарт бухгалтерського обліку для договорів страхування, що охоплює визнання та оцінку, подання та розкриття інформації. Після набуття чинності МСФЗ (IFRS) 17 замінить МСФЗ (IFRS) 4 "Страхові контракти" (МСФЗ (IFRS) 4), випущений у 2005 році. МСФЗ (IFRS) 17 застосовується до всіх видів договорів страхування (тобто страхування життя, страхування, відмінне від страхування життя, пряме страхування та перестрахування), незалежно від типу організації, яка їх випускає, а також до певних видів договорів страхування, випускають їх, а також до певних гарантій та фінансових інструментів з ознаками дискреційної участі. Ключові зміни стандарту:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Виключення деяких видів договорів зі сфери застосування МСФЗ 17 • Спрощене подання активів і зобов'язань, пов'язаних з договорами страхування в звіті про фінансовий стан • Вплив облікових оцінок, зроблених в попередніх проміжних фінансових звітностях • Визнання і розподіл аквізиційних грошових потоків • Зміна у визнанні відшкодування за договорами перестрахування в звіті про прибутки і збитки • Розподіл маржі за передбачені договором страхування інвестиційні послуги (CSM) • Можливість зниження фінансового ризику для договорів вхідного перестрахування і непохідних фінансових інструментів • Перенесення дати вступу в силу МСФЗ 17, а також продовження періоду звільнення від застосування МСФЗ (IFRS) 9 для страхових компаній до 1 січня 2023 року • Спрощений облік зобов'язань по врегулюванню збитків за договорами, які виникли до дати переходу на МСФЗ 17 • Послаблення в застосуванні технік для зниження фінансового ризику • Можливість визначення інвестиційного договору з умовами дискреційної участі в момент переходу на новий стандарт, ніж в момент виникнення договору 	1 січня 2023 року	Дозволено

МСФЗ та правки до них	Основні вимоги	Ефективна дата	Дострокове застосування
МСФЗ 16 «Оренда» (вересень 2022)	<p>У вересні 2022 року Рада з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (IASB) випустила документ «Зобов'язання щодо оренди при продажу та зворотній оренді», який вносить зміни до МСФЗ 16 «Оренда» додаванням параграфу 102А.</p> <p>Якщо операція продажу з зворотною орендою кваліфікується як операція продажу згідно з МСФЗ (IFRS) 15 "Виручка за договорами з клієнтами", продавець-орендар повинен згодом оцінити своє зобов'язання з оренди за операцією продажу з зворотною орендою таким чином, щоб не визнавати прибуток або збиток, пов'язаний з правом користування, яке він зберігає.</p> <p>Правки встановлюють наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Зобов'язання з оренди, первісно визнане продавцем-орендарем за операцією продажу з подальшою орендою, включає змінні орендні платежі, які не залежать від індексу або ставки, якщо їх можна обґрунтовано оцінити. Різниця між фактично здійсненими змінними орендними платежами та оціненими змінними орендними платежами, визнаними як частина первісного орендного зобов'язання, визнається у прибутку чи збитку в періоді, в якому вони були понесені. • Якщо оренда не є частиною операції продажу з подальшою орендою, зобов'язання з оренди не включають такі змінні платежі, які натомість відносяться на витрати у складі прибутку чи збитку в тому періоді, в якому відбувається подія або умова, що спричиняє такі платежі. <p>Продавець-орендар застосовує ці зміни для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2024 р. або пізніше 1 січня 2024 року. Допускається дострокове застосування. Якщо продавець-орендар застосовує ці поправки для більш раннього періоду, він повинен розкрити цей факт. Продавець-орендар застосовує зобов'язання з оренди при продажу та зворотній оренді (див. параграф В1Г) ретроспективно відповідно до МСБО 8 до операцій з продажу та зворотної оренди операцій, укладених після дати першого застосування.</p>	01 січня 2024 року	Дозволено
МСБО 1 «Подання фінансової звітності», Практичні рекомендації (IFRS PS) 2 «Формування суджень про суттєвість» (жовтень 2022)	<p>У жовтні 2022 року Рада з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО) випустила стандарт "Довгострокові зобов'язання з певними умовами", який вніс зміни до МСБО 1 "Подання фінансової звітності". Поправки вдосконалили інформацію, яку надає компанія, коли її право відкласти погашення зобов'язання принаймні на дванадцять місяців залежить від дотримання ковенантів. Поправки також стали відповіддю на занепокоєння зацікавлених сторін щодо класифікації такого зобов'язання як поточного або довгострокового.</p> <p>Відповідно до поправок на класифікацію зобов'язання як поточного або довгострокового впливають лише ті ковенанти, які компанія повинна виконати на звітну дату або до неї.</p> <p>Ковенанти, яких компанія повинна дотримуватися після звітної дати (тобто майбутні ковенанти), не впливають на класифікацію зобов'язання на цю дату. Однак, якщо довгострокові зобов'язання підлягають</p>	01 січня 2024 року	Дозволено

МСФЗ та правки до них	Основні вимоги	Ефективна дата	Дострокове застосування
	<p>виконанню в майбутньому, компанії тепер повинні будуть розкривати інформацію, яка допоможе користувачам зрозуміти ризик того, що ці зобов'язання можуть бути погашені протягом 12 місяців після звітної дати.</p> <p>Поправки також роз'яснюють, як компанія класифікує зобов'язання, яке може бути погашене власними акціями, наприклад, конвертований борг.</p> <p>Якщо зобов'язання включає опціон контрагента на конвертацію, який передбачає передачу власних дольових інструментів компанії, опціон на конвертацію визнається або як капітал, або як зобов'язання, окремо від основного зобов'язання згідно з МСФЗ (IAS) 32 "Фінансові інструменти": Подання". Рада з МСФЗ роз'яснила, що коли компанія класифікує основне зобов'язання як поточне або довгострокове, вона може ігнорувати лише ті опціони на конвертацію, які визнаються як власний капітал.</p>		
<p>МСФЗ (IFRS) 10 "Консолідована фінансова звітність" та МСБО (IAS) 28 "Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства" «Продаж або внесок активів у угодах між інвестором та його асоційованою організацією чи спільним підприємством»</p>	<p>Поправки до МСФЗ (IFRS) 10 та МСБО (IAS) 28 застосовуються до випадків продажу або внеску активів між інвестором та його асоційованою організацією чи спільним підприємством. Зокрема, поправки роз'яснюють, що прибутки або збитки від втрати контролю над дочірньою організацією, яка не є бізнесом, в угоді з асоційованою організацією або спільним підприємством, які враховуються методом участі в капіталі, визнаються у складі прибутків або збитків материнської компанії лише у частці інших непов'язаних інвесторів у цій асоційованій організації чи спільному підприємстві. Аналогічно, прибутки чи збитки від переоцінки до справедливої вартості решти частки в колишній дочірній організації (яка класифікується як інвестиція в асоційовану організацію або спільне підприємство і враховується методом участі в капіталі) визнаються колишньою материнською компанією тільки в частці незв'язаних інвесторів у нову асоційовану організацію або спільне підприємство.</p>	<p>Дата набуття чинності має бути визначена Радою МСФЗ</p>	<p>Дозволено</p>

При складанні фінансової звітності Фонд застосував всі нові і змінені стандарти й інтерпретації, затверджені РМСБО та КМТФЗ, які належать до його операцій, що набрали чинності на дату випуску фінансової звітності Фонду за 12 місяців 2022 року. Операцій, які регулює МСФЗ (IFRS) 17 «Страхові контракти», що набере чинності з 01 січня 2023 року, Фонд не здійснює.

Фонд не застосовував достроково у фінансовій звітності за 2022 рік вищевказані зміни до МСФЗ, тлумачення та поправки, які були випущені, але ще не набрали чинності. Фонд наразі оцінює можливий вплив цих поправок на його фінансову звітність та має намір їх використовувати з дати вступу в дію по відношенню до операцій, які проводяться в межах його господарської діяльності. Інші поправки та тлумачення (КТМФЗ, ПКТ), видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО), що діють на дату складання цієї фінансової звітності, як було вище вказано, були застосовані, але вони не мали впливу на цю фінансову звітність.

5. Рекласифікації у фінансовій звітності та виправлення помилок

5.1. Інформація про зміни в облікових політиках

Фонд обирає та застосовує свої облікові політики послідовно для подібних операцій, інших подій або умов, якщо МСФЗ конкретно не вимагає або не дозволяє визначення категорії статей, для яких інші політики можуть бути доречними.

Згідно п.14 МСБО 8 суб'єкт господарювання повинен змінити облікову політику, тільки якщо зміна:

- вимагається МСФЗ, або
- приводить до того, що фінансова звітність надає достовірну та доречнішу інформацію про вплив операцій, інших подій або умов на фінансовий стан, фінансові результати діяльності або грошові потоки суб'єкта господарювання.

Виходячи із цього Фондом не здійснювалось змін у облікових політиках в 2022 році.

5.2. Рекласифікації у фінансовій звітності та виправлення помилок
Фондом за 12 місяців 2022 року не здійснювалося виправлення помилок у фінансовій звітності.

6. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЄ СТАТТІ, ПОДАНІ У ЗВІТНОСТІ

6.1. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ВІДПОВІДНО ДО МСБО 26 «ЗВІТНІСТЬ ЩОДО ПРОГРАМ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»

6.1.1. Звіт про наявні чисті активи, призначені для виплат МСБО 26.16 (б), МСБО 26.13, МСБО 26.35
(а) (грн.)

Назва	Код	Дані на початок звітного періоду	Наростаючим підсумком на кінець звітного періоду
1	2	3	4
Частина перша			
Грошові кошти, розміщені на вкладних (депозитних) банківських рахунках, з них:	010	1850552,15	2 351 506,38
у тому числі ощадні (депозитні) сертифікати банків	011	0	0
Цінні папери, дохід за якими гарантовано Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими радами відповідно до законодавства,	020	0	0
Цінні папери, дохід за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України,	030	0	0
Облігації підприємств, емітентами яких є резиденти України,	040	0	0
Акції українських емітентів	050	0	0
Цінні папери, дохід за якими гарантовано урядами іноземних держав	060	0	0
Цінні папери іноземних емітентів (р.071+р.072), з них	070	0	0
акції іноземних емітентів, визначених відповідно до Закону України „Про недержавне пенсійне забезпечення”	071	0	0
облігації іноземних емітентів з інвестиційним рейтингом, визначеним відповідно до законодавства	072	0	0
Іпотечні цінні папери,	080	0	0
Об’єкти нерухомості	090	0	0
Банківські метали	100	0	0
у тому числі депозитні рахунки в банківських металах	101	0	0
Дебіторська заборгованість (р. 111 + р. 112 + р. 113 + р. 114), з них:	110	0	0
заборгованість, пов’язана з придбанням (продажем) активів	111	0	0
заборгованість з нарахованих дивідендів, відсотків за депозитами та купонів за облігаціями	112	0	0
заборгованість, пов’язана з оплатою послуг, наданих фонду	113	0	0
інша дебіторська заборгованість	114	0	0
Активи, не заборонені законодавством України (з розбивкою за видами активів)	120	0	0
Загальна сума інвестицій фонду (р.010+р.020+р.030+р.040+р.050+р.060+р.070+р.080+р.090+ р.100+р.110+р.120)	130	0	0
Кошти на поточному рахунку	140	1850552,15	2 351 506,38
у тому числі кошти, що знаходяться на кліринговому рахунку	141	0	0
Загальна вартість активів фонду (р.130+р.140)	150	1850552,15	2 351 506,38
Частина II			
Кредиторська заборгованість (р.161+р.162+р.163):	160	0	0
Неперсоніфіковані внески	161	0	0
Заборгованість з перерахування помилково сплачених коштів	162	0	0
інше	163	0	0
Заборгованість фонду по виконанню зобов’язань перед учасниками та перерахуванню коштів (р.171+р.172), в тому числі	170	0	0

Назва	Код	Дані на початок звітного періоду	Наростаючим підсумком на кінець звітного періоду
1	2	3	4
Заборгованість по перерахуванню пенсійних коштів до іншої установи (іншого пенсійного фонду, страховика, банку)	171	0	0
Заборгованість за нарахованими, але не здійсненими поточними пенсійними виплатами (за договорами виплати пенсії на визначений строк або нарахованими одноразовими пенсійними виплатами учасникам (спадкоємцям учасників))	172	0	0
Заборгованість з відшкодування нарахованих, але не здійснених оплат витрат недержавного пенсійного фонду (р.1810+р.1811+р.1812+р.1813+р.1814+р.1815+ р.1816), в тому числі	180	44507,99	91 243,66
Витрати на оплату послуг з адміністрування пенсійного фонду	1810	30417,83	67768,80
Винагорода за надання послуг з управління активами пенсійного фонду	1811	0	0
Оплата послуг зберігача	1812	14090,16	23474,86
Оплата послуг з проведення планових аудиторських перевірок пенсійного фонду	1813	0	0
Оплата послуг, пов'язаних із здійсненням операцій з пенсійними активами, які надаються третіми особами	1814	0	0
Заборгованість з витрат на ведення обліку та перереєстрацію прав власності на нерухомість	1815	0	0
Заборгованість з оплати інших послуг, надання яких передбачено чинним законодавством з недержавного пенсійного забезпечення (з розбивкою за видами)	1816	0	0
Заборгованість щодо придбання (продажу) активів та розрахунків з продавцями за отримані, але не сплачені пенсійним фондом активи (з розбивкою за джерелами формування)	190	0	0
Загальна сума зобов'язань фонду	200	44507,99	91 243,66
Чиста вартість активів фонду (р.150- р.200)	210	1806044,16	2260262,72

6.1.2. Звіт про зміни в чистих активах, наявних для виплат (грн.)

МСБО 26.16 (б), МСБО

Назва	Код	Дані на початок звітного періоду	Всього за останній квартал звітного періоду	Наростаючим підсумком на кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
Чиста вартість пенсійних активів на початок звітного періоду	1	x	x	1 806 044,16
Частина перша				
Пенсійні внески від фізичних осіб (р.011+р.012), з них	010	761630	0	0
від учасників, які є вкладниками	011	693330	0	0
від третіх осіб (подружжя, діти, батьки)	012	68300	0	0
Пенсійні внески від фізичних осіб-підприємців	020	0	0	0
Пенсійні внески від юридичних осіб (р.031+р.032+р.033), з них	030	602220	0	0
від засновника недержавного пенсійного фонду	031	4500	0	0
від роботодавця - платника	032	597720	0	0
від професійного об'єднання	033	0	0	0
Переведено кошти фізичної особи до недержавного пенсійного фонду (р.041+р.042), з них	040	6457815,53	0	0
від банку	041	0	0	0
від іншого недержавного пенсійного фонду	042	6457815,53	0	0
Всього (р.010+р.020+р.030 +р.040)	050	7821665,53	0	0
2. Виконання зобов'язань перед учасниками недержавного пенсійного фонду				
Здійснено пенсійних виплат учасникам (р.061+р.062)	060	894238,83	0	0

Назва	Код	Дані на початок звітного періоду	Всього за останній квартал звітного періоду	Наростаючим підсумком на кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
пенсійні виплати на визначений строк (р.0611+р.0612+р.0613), з них	061	0	0	0
строком виплат від 10 до 15 років	0611	0	0	0
строком виплат від 15 до 20 років	0612	0	0	0
строком виплат більше 20 років	0613	0	0	0
одноразові пенсійні виплати (р.0621+р.0622+р.0623+р.0624), з них	062	894238,83	0	0
у разі медично - підтвердженого критичного стану здоров'я, настання інвалідності	0621	116888,81	0	0
у зв'язку з недосягненням мінімального розміру накопичень	0622	755 308,46	0	0
у зв'язку з виїздом на постійне проживання за межі України	0623	7619,83	0	0
у разі смерті учасника - його спадкоємцям	0624	14421,73	0	0
Перераховано пенсійних коштів до іншого недержавного пенсійного фонду (р.071+р.072), з них	070	2993726,40	0	0
на підставі укладеного пенсійного контракту	071	2993726,40	0	0
на підставі укладеного договору про виплату пенсії на визначений строк	072	0	0	0
Перераховано пенсійних коштів до страховика для оплати договорів страхування довічної пенсії	080	0	0	0
Перераховано пенсійних коштів до страховика для оплати договорів страхування ризику настання інвалідності або смерті учасника	090	0	0	0
Перераховано пенсійних коштів до банку для відкриття депозитного пенсійного рахунку	100	0	0	0
Заборгованість недержавного пенсійного фонду по виконанню зобов'язань перед учасниками та перерахуванню коштів (р.111+р.112), в тому числі	110	0	x	0
Заборгованість по перерахуванню пенсійних коштів до іншої установи (іншого пенсійного фонду, страховика, банку)	111	0	x	0
Заборгованість за нарахованими, але не здійсненими поточними пенсійними виплатами (за договорами виплати пенсії на визначений строк або нарахованими одноразовими пенсійними виплатами учасникам (спадкоємцям учасників)	112	0	x	0
Загальний обсяг виконаних та нарахованих зобов'язань перед учасниками (р.060+р.070+р.080+р.090+р.100+р.110)	120	3 887 965,23	0	0
Витрати на оплату послуг Адміністратору, наданих учаснику за рахунок пенсійних коштів та не пов'язаних із здійсненням виплат та переведень	130	0	0	0
Частина II				
Дохід (втрати) від управління активами пенсійного фонду:				
1. Прибуток (збиток) від здійснення операцій з активами пенсійного фонду:				
Цінні папери, дохід за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України (р.141+р.142):	140	-140461,82	0	0
дохід від продажу	141	-52343,94	0	0
переоцінка	142	-88117,88	0	0
Цінні папери, дохід за якими гарантовано Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими радами відповідно до законодавства (р.151+р.152):	150	-534,25	0	0
дохід від продажу	151	-707	0	0
переоцінка	152	172,75	0	0
Облігації місцевих позик (р.161+р.162):	160	0	0	0
дохід від продажу	161	0	0	0
переоцінка	162	0	0	0
Облігації підприємств, емітентами яких є резиденти України (р.171+р.172):	170	-1967816,68	0	0
дохід від продажу	171	2400,37	0	0
переоцінка	172	-1970217,05	0	0
Акції українських емітентів (р.181+р.182):	180	-2552513,42	0	0
дохід від продажу	181	-368180,89	0	0

Назва	Код	Дані на початок звітного періоду	Всього за останній квартал звітного періоду	Наростаючим підсумком на кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
переоцінка	182	-2184332,53	0	0
Цінні папери, дохід за якими гарантовано урядами іноземних держав (р.191+р.192):	190	0	0	0
дохід від продажу	191	0	0	0
переоцінка	192	0	0	0
Акції іноземних емітентів (р.201+р.202):	200	0	0	0
дохід від продажу	201	0	0	0
переоцінка	202	0	0	0
Облігації іноземних емітентів (р.211+р.212):	210	0	0	0
дохід від продажу	211	0	0	0
переоцінка	212	0	0	0
Іпотечні цінні папери (р.221+р.222):	220	0	0	0
дохід від продажу	221	0	0	0
переоцінка	222	0	0	0
Об'єкти нерухомості (р.231+р.232):	230	-845025,56	0	0
дохід від продажу	231	62459,17	0	0
переоцінка	232	-907484,73	0	0
Банківські метали (р.241+р.242):	240	54805,20	0	0
дохід від продажу	241	-8818,13	0	0
курсова різниця	242	63623,33	0	0
Списання кредиторської заборгованості	250	0	0	0
Вибуття активів, які перестають відповідати такому стану, за якого вони визнаються активами (з вказанням активу)	260	-29890,70	0	0
іншими активами, не забороненими законодавством України (з розбивкою за видами активів)	270	-29890,70	0	0
назва		0	0	0
Всього (р.140+р.150+р.160+р.170+р.180+р.190+р.200+р.210+р.220+р.230+р.240+р.250+р.260+р.270)	280	-5481437,23	0	0
2.Пасивний дохід, отриманий на активи недержавного пенсійного фонду:				
Дохід (втрати) від коштів, розміщених на вкладних (депозитних) банківських рахунках, з них :	290	811 388,09	0	0
дохід від коштів, розміщених в ощадних (депозитних) сертифікатів банків	291	0	0	0
Дохід від боргових цінних паперів (р.301+р.302+р.303+р.304+р.305+р.306+р.307):	300	325409,38	0	0
цінних паперів, дохід за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України	301	150897,13	0	0
цінних паперів, дохід за якими гарантовано Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими радами відповідно до законодавства	302	4488	0	0
облігацій місцевих позик	303	0	0	0
облігацій підприємств, емітентами яких є резиденти України	304	170024,25	0	0
цінних паперів, дохід за якими гарантовано урядами іноземних держав	305	0	0	0
облігацій іноземних емітентів	306	0	0	0
іпотечних цінних паперів	307	0	0	0
Дивіденди від (р.311+р.312):	310	17292,44	0	0
акцій українських емітентів	311	17292,44	0	0
акцій іноземних емітентів	312	0	0	0
Плата за користування об'єктами нерухомості	320	59291,90	0	0
Відсотки, нараховані на кошти, розміщені у банківських металах	330	2386,31	0	0
Відсотки, нараховані на кошти, що знаходяться на поточному рахунку	340	26,64	0	0
Дохід від користування іншими активами, не забороненими законодавством України (з розбивкою за видами активів)	350	0	0	0

Назва	Код	Дані на початок звітного періоду	Всього за останній квартал звітного періоду	Наростаючим підсумком на кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
Всього (р.290+р.300+р.310+р.320+р.330+р.340+р.350)	360	1 215 794,76	0	0
3. Інші доходи (втрати) недержавного пенсійного фонду	370	3 909 414,73	0	500 957,23
4. Витрати, що відшкодовуються за рахунок пенсійних активів				
Витрати на оплату послуг з адміністрування недержавного пенсійного фонду (р.381+р.382+р.383) з них:	380	671 284,99	11 372,49	37 350,97
послуги з адміністрування недержавного пенсійного фонду				
рекламні послуги	381	667 909,99	11 372,49	37 350,97
	382	0	0	0
витрати на оприлюднення інформації про діяльність недержавного пенсійного фонду	383	3375	0	0
Винагорода за надання послуг з управління активами недержавного пенсійного фонду	390	727602,56	0	0
Оплата послуг зберігача	400	212583,77	2857,4	9384,7
Оплата послуг з проведення планових аудиторських перевірок недержавного пенсійного фонду	410	101000	0	0
Оплата послуг, пов'язаних із здійсненням операцій з пенсійними активами, які надаються третіми особами (р.421+р.422+р. 423), з них:	420	33143,05	0	0
послуг торговців цінними паперами (посередника)	421	33143,05	0	0
витрат на ведення обліку та перереєстрацію прав власності на цінні папери	422	0	0	0
Витрати на ведення обліку та перереєстрацію прав власності на нерухомість	423	0	0	0
Оплата інших послуг, надання яких передбачено чинним законодавством з недержавного пенсійного забезпечення (з розбивкою за видами)	430	25814,03	0	0
Оплата нотаріальних послуг		1800	0	0
Плата за підтвердження організатором торгівлі звіту про виконані договори, що були укладені за цінними паперами українських емітентів, які входять до складу активів недержавного пенсійного фонду		1320	0	0
Комісія банку за ведення рахунку в іноз. валюті		20076,10	0	0
Комісія банку за розміщення депозиту в іноз. валюті		2176,52	0	0
Податок на нерухомість		441,41	0	0
Загальна сума витрат, що відшкодовані за рахунок пенсійних активів (р. 380 + р. 390 + р. 400 + р. 410 + р. 420 + р. 430)	440	1 771 428,40	14 229,89	46 738,67
Прибуток (збиток) від інвестування активів недержавного пенсійного фонду (р. 280 + р. 360 + р. 370) - р. 440	450	-2 127 656,14	-14 229,89	454 218,56
Чиста вартість пенсійних активів на кінець звітного періоду (частина р.050-р.120-р.130+р.450)	2	x	x	2 260 262,72
Зміна чистої вартості пенсійних активів (рядок 2-рядок 1)	3	x	x	454 218,56

6.1.3. Інвестиційний Портфель

АКТИВИ	Код (за наявності)	Балансова вартість	Частка в загальній балансовій вартості активів (%)
1. Поточні рахунки у банках	x		
АТ «Банк «Кліринговий дім»	840	1 971 853,15	83,85
АТ «Банк «Кліринговий дім»	980	379 653,23	16,15
Всього:		2 351 506,38	100

6.2. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЄ СТАТТІ, ПОДАНІ У ЗВІТІ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТІ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД) (ФОРМА № 2, ТИС.ГРН.):

6.2.1. Інші операційні доходи і витрати (рядки 2120 та 2180)

За період, що закінчився	31.12.2022	31.12.2021
Інші операційні доходи	-	-
Відшкодування раніше списаних доходів	-	-
Операційні курсові різниці	-	-
неопераційної курсової різниці	-	-

Доходи від зміни справедливої вартості фінансових активів, в т.ч.:	-	-
Дооцінка фінансових інвестицій (ОВДП)	-	-
Усього інших операційних доходів (р.2120):	-	-
Інші операційні витрати	-	-
-витрати на купівлю-продаж іноземної валюти	-	-
Витрати від: - зміни справедливої вартості фінансових активів	-	-
-операційної курсової різниці	-	-
-неопераційної курсової різниці	-	-
Усього інших операційних витрат (р.2180):	-	-

6.2.2. Адміністративні витрати (рядок 2130)

За період, що закінчився	31.12.2022	31.12.2021
Послуги з адміністрування	37	31
Послуги з управління активами	-	-
Послуги аудиторів	-	40
Послуги зберігача	10	15
Усього адміністративних витрат (р.2130):	47	86

6.2.3. Фінансові доходи і фінансові витрати (рядок 2220, 2250)

За період, що закінчився	31.12.2022	31.12.2021
Нараховані відсотки по депозитах	-	1
Дивіденди від акцій	-	-
Нараховані проценти по боргових цінних паперах	-	-
Збільшення зобов'язань перед учасниками	-	139
Усього фінансові доходи (р.2220):	-	140
Фінансові витрати (р.2250):	-	-

6.2.4. Інші доходи і Інші витрати (рядки 2240 та 2270)

За період, що закінчився	31.12.2022	31.12.2021
Інші доходи (р.2240), у т.ч.	500	51
Дохід від продажу фінансових інвестицій	-	-
Зменшення зобов'язань перед учасниками	-	-
Дохід від операційної курсової різниці	500	51
Дохід від продажу інвестиційної нерухомості	-	-
Інші витрати (р.2270), у т.ч.	453	105
Собівартість продажу фінансових інвестицій, у т.ч.:	-	-
- акцій	-	-
-облігацій ОВДП	-	-
Збільшення зобов'язань перед учасниками	453	-
Втрати від операційної курсової різниці	-	105

6.3. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ, ПОДАНОЇ У БАЛАНСІ (ЗВІТІ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН) (ФОРМА № 1, ТИС.ГРН.):

6.3.1. Гроші та їх еквіваленти (за справедливою вартістю) (рядки 1165-1167)

Станом на	31.12.2022	31.12.2021
Поточні рахунки в національній валюті	380	380
Депозитні рахунки в національній валюті	-	-
Поточні рахунки в іноземній валюті	1971	1471
Депозитні рахунки в іноземній валюті	-	-
Усього	2351	1851

Станом на 31.12.2022 р. на поточних рахунках у банку обліковуються за справедливою вартістю, що дорівнює їх номінальній вартості, грошові кошти на суму 380 тис. грн. в національній валюті і грошові кошти еквівалентом 1971 тис.грн в доларах США. Поточні рахунки відкрито у банку АТ «Банк Кліринговий дім».

6.3.3. Поточна кредиторська заборгованість (за справедливою вартістю) (рядок 1615)

Станом на	31.12.2022	31.12.2021
Поточна кредиторська заборгованість за товари роботи послуги	91	45

Поточна кредиторська заборгованість Фонду на 31.12.2021 року включає зобов'язання щодо оплати послуг особам, які здійснюють обслуговування Фонду: зберігач – 14 тис.грн.; винагорода адміністратора – 31 тис.грн.

Поточна кредиторська заборгованість Фонду на 31.12.2022 року включає зобов'язання щодо оплати послуг особам, які здійснюють обслуговування Фонду: зберігач – 23 тис.грн.; зобов'язання щодо сплати винагороди особам, які здійснювали управління активами Фонду (КУА) – 68 тис.грн.

6.3.4. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду (рядок 1800)

Станом на	31.12.2022	31.12.2021
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	2260	1806

6.3.5. Пенсійні внески та виплати учасникам, тис.грн.:

За період, що закінчився	31.12.2022	31.12.2021
Пенсійні внески:		
фізичних осіб		
роботодавців	0	0
переведено кошти фізичної особи з іншого НПФ	0	0
Усього пенсійних внесків	0	0
Пенсійні виплати на визначений строк, з них:		
– строком виплат від 10 до 15 років	0	0
– строком виплат від 15 до 20 років	0	0
Одноразові пенсійні виплати, з них:		
– у разі медично підтвердженого критичного стану здоров'я, настання інвалідності	0	0
– у зв'язку з недосягненням мінімального розміру накопичень	0	0
– у зв'язку з виїздом на постійне проживання за межі України	0	0
– у разі смерті учасника – його спадкоємцям	0	0
Переведено до інших ПФ	0	0
Усього виплат учасникам	0	0

6.4. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ, ВИДОБРАЖЕНОЇ В ЗВІТІ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ (ЗА ПРЯМИМ МЕТОДОМ) (ФОРМА № 3, ТИС.ГРН.):

Метою складання Звіту про рух грошових коштів є надання користувачам фінансової звітності повної, правдивої та неупередженої інформації про зміни, що відбулися у грошових коштах Фонду та їх еквівалентах (далі - грошові кошти) за звітний період.

При складанні фінансової звітності Фондом обрано спосіб складання Звіту про рух грошових коштів за прямим методом із застосуванням відповідної форми звіту.

У Звіті про рух грошових коштів Фондом розгорнуто наводяться суми надходжень та видатків грошових коштів, що виникають в результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності протягом звітного періоду. Якщо рух грошових коштів у результаті однієї операції включає суми, які належать до різних видів діяльності, то ці суми у звіті наводяться Фондом окремо у складі статей щодо відповідних видів діяльності.

Інші платежі за періоди, що закінчилися 31 грудня 2022та 2020 рр. (код рядка 3390 відповідно форми № 3), включають :

	2022 рік	2021 рік
Виплата учасникам	0	3
Загалом (рядок 3390)	0	3

Залишок коштів на початок періоду (01.01.2022р.) складає	1851 тис. грн.
Чистий рух коштів від операційної діяльності складає	0 тис. грн.
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності складає	0 тис. грн.
Чистий рух коштів від фінансової діяльності складає	0 тис. грн.
Всього Чистий рух грошових коштів за 2022 рік	0 тис. грн.
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	+500 тис. грн.
Залишок коштів станом на 31.12.2022р. склав	2351 тис. грн.

7. РОЗКРИТТЯ ІНШОЇ ІНФОРМАЦІЇ

7.1. Операції з пов'язаними сторонами

Інформація про пов'язаних осіб недержавного пенсійного фонду - засновників недержавного пенсійного фонду

№ з/п	Повне найменування юридичної особи чи прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - засновника недержавного пенсійного фонду	Код за ЄДРПОУ (ідентифікаційний код (номер) нерезидента в країні резиденції) або реєстраційний номер*	Місцезнаходження юридичної особи чи місце проживання фізичної особи, щодо якої подається інформація
1	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «Компанія з управління активами та адміністрування пенсійних фондів «ОПКА»	34094201	36023, м.Полтава, вул.Колективна, буд.10, тел.:0532-60-08-12

Інформація про пов'язаних осіб, які здійснюють контроль за пов'язаними особами (юридичними особами) недержавного пенсійного фонду

№ з/п	Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ	Назва юридичної особи, щодо якої	Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ	Повне найменування	Місцезнаходження	Частка у статутному
-------	--------------------------------	----------------------------------	--------------------------------	--------------------	------------------	---------------------

п	юридичної особи, щодо якої існує пов'язаність	існує пов'язаність	або ідентифікаційний номер* пов'язаної особи	юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - пов'язаної особи	юридичної особи або місце проживання фізичної особи - пов'язаної особи	(складеному) капіталі особи, щодо якої існує пов'язаність, %
1	34094201	Товариство з обмеженою відповідальністю "Компанія з управління активами та адміністрування пенсійних фондів "Опіка"	33280935	Товариство з обмеженою відповідальністю "Будконсалтинг"	36000, Полтавська обл., місто Полтава, вул. Пушкіна, буд. 47	99.90
2	33280935	Товариство з обмеженою відповідальністю «Будконсалтинг»	2602001895	Чуніхін Юрій Митрофанович	03148, Україна, м. Київ, вул. Якуба Коласа, 21, гурт.;	42.50

Інформація про склад ради недержавного пенсійного фонду

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові повністю	Дата набуття повноважень	Кваліфікаційне свідоцтво(ким видано, номер, дата видачі, термін дії)
Член Ради	Парфененко Олена Михайлівна	28.02.2019	ПрАТ "Вищий навчальний заклад "Київський міжгалузевий інститут підвищення кваліфікації" АПЧ-20/17, 30.06.2017 року, термін дії з 30.06.2017 р. по 30.06.2020 р.
Член Ради	Сиротенко Сергій Павлович	28.02.2019	ПрАТ "Вищий навчальний заклад "Київський міжгалузевий інститут підвищення кваліфікації" АПЧ-22/17, 30.06.2017 року, термін дії з 30.06.2017 р. по 30.06.2020 р.
Член Ради	Козарь Аліна Володимирівна	28.02.2019	ПрАТ «Вищий навчальний заклад «Київський міжгалузевий інститут підвищення кваліфікації» АПЧ-19/17, 30.06.2017 року, термін дії з 30.06.2017 р. по 30.06.2020 р.
Голова Ради	Чуніхін Юрій Митрофанович	28.02.2019	ПрАТ «Вищий навчальний заклад «Київський міжгалузевий інститут підвищення кваліфікації», АПЧ-25/17 від 30 вересня 2017 р., термін дії з 30.06.2017 р. по 30.06.2020 р.
Член Ради	Шрамко Ельвіра Пилипівна	28.02.2019	ПрАТ «Вищий навчальний заклад «Київський міжгалузевий інститут підвищення кваліфікації» АПЧ-78/17, 21.12.2017 року, термін дії з 21.12.2017 р. по 21.12.2020 р.

Операції з пов'язаними сторонами Фондом за 12 місяці 2022 року не здійснювалися.

7.2. Розкриття справедливої вартості

7.2.1. Методики оцінювання та вхідні дані, використані для складання оцінок за справедливою вартістю

Управлінський персонал здійснює виключно безперервні оцінки справедливої вартості активів та зобов'язань, тобто такі оцінки, які вимагаються МСФЗ 9 та МСФЗ 13 у звіті про фінансовий стан на кінець кожного звітного періоду.

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	Методики оцінювання	Метод оцінки (ринковий, дохідний, витратний)	Вхідні дані
Грошові кошти	Первісна та подальша оцінка грошових коштів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості	Ринковий	Офіційні курси НБУ
Депозити	Первісна оцінка депозитів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості. Подальша оцінка: за справедливою вартістю очікуваних грошових потоків.	Ринковий дохідний	Курс НБУ, для подальшої оцінки - теперішня вартість грошових потоків (виплат за депозитним договором), які очікуються до отримання відповідно до графіку виплат, дисконтованих за депозитними ставками.
Дебіторська заборгованість	Первісна оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює вартості погашення, тобто сумі	Дохідний; методи оцінювання	Ціни котирування на активному ринку. Якщо ринок для фінансового інструмента не

	очікуваних контрактних грошових потоків на дату оцінки. Подальша оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює вартості погашення, тобто сумі очікуваних контрактних грошових потоків на дату оцінки.		є активним, Фонд встановлює справедливу вартість, застосовуючи метод оцінювання. Застосування останніх ринкових операцій між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами, якщо вони доступні; посилення на поточну справедливу вартість іншого інструмента, який в основному є подібним; аналіз дисконтованих грошових потоків та моделі опціонного ціноутворення
Поточні зобов'язання	Фінансове зобов'язання Фонду перед учасниками оцінюється за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку. Оцінка довгострокових зобов'язань перед учасниками Фонду здійснюється за справедливою вартістю, яка визначається відповідно до ст.51 Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» та дорівнює чистій вартості активів Фонду. Первісна та подальша оцінка інших поточних зобов'язань здійснюється за вартістю погашення, яка визнається їх справедливою вартістю.	Витратний	Чиста вартість активів Фонду для Фінансових зобов'язань перед учасниками. Для інших поточних зобов'язань – ціна операції.

7.2.2. Вплив використання закритих вхідних даних (3-го рівня) для періодичних оцінок справедливої вартості на прибуток або збиток

Використання закритих вхідних даних (3-го рівня) для періодичних оцінок справедливої вартості у 2022 році не застосовувалось.

7.2.3. Рівень ієрархії справедливої вартості, до якого належать оцінки справедливої вартості

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	1 рівень (ті, що мають котирування, та спостережувані)		2 рівень (ті, що не мають котирувань, але спостережувані)		3 рівень (ті, що не мають котирувань і не є спостережуваними)		Усього	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Дата оцінки	31.12.2022	31.12.21	31.12.2022	31.12.21	31.12.2022	31.12.21	31.12.2022	31.12.21
Боргові цінні папери (облігації)	0	0	0	0	0	0	0	0
Дебіторська заборгованість	0	0	0	0	0	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	2351	1851	0	0	0	0	2351	1851
Разом:	2351	1851	0	0	0	0	2351	1851

7.2.4. Переміщення між рівнями ієрархії справедливої вартості

У 2022 році переведень між рівнями ієрархії справедливої вартості не було.

7.2.5. Рух активів, що оцінюються за справедливою вартістю з використанням вихідних даних 3-го рівня ієрархії

Використання закритих вхідних даних (3-рівня) для періодичних оцінок справедливої вартості у 2022 році не застосовувалось. Руху активів, що оцінюються за справедливою вартістю з використанням вихідних даних 3-го рівня ієрархії, не було.

7.2.6. Інші розкриття, що вимагаються МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості»

Справедлива вартість фінансових інструментів, відображених в Балансі (Звіті про фінансовий стан), в порівнянні з їх балансовою вартістю (тис.грн.):

	Балансова вартість		Справедлива вартість	
	На 31.12.2022р.	На 31.12.2021р.	На 31.12.2022р.	На 31.12.2021р.

Гроші та їх еквіваленти (р.1165)	2351	1851	2351	1851
Дебіторська заборгованість (р.1140)	-	-	-	-
Разом фінансові активи:	2351	1851	2351	1851
Кредиторська заборгованість (Фінансові зобов'язання) р.1615	91	45	91	45

Управлінський персонал вважає, що наведені розкриття щодо застосування справедливої вартості є достатніми, і не вважає, що за межами фінансової звітності залишилась будь-яка суттєва інформація щодо застосування справедливої вартості, яка може бути корисною для користувачів фінансової звітності. Додаткову інформацію щодо змін справедливої вартості фінансових активів в зв'язку з врахуванням ризиків наведено у п. 7.3.

7.3. Цілі та політики управління фінансовими ризиками

Керівництво Фонду визнає, що його діяльність пов'язана з ризиками, і вартість чистих активів у нестабільному ринковому середовищі може суттєво змінитись унаслідок впливу суб'єктивних чинників та об'єктивних чинників, вірогідність і напрямок впливу яких заздалегідь точно передбачити неможливо.

Фонд у своїй діяльності наражається на фінансові та нефінансові ризики. До фінансових ризиків, притаманних діяльності Фонду, належать кредитний ризик, ризик ліквідності, ринковий ризик (який, у свою чергу, поділяється на відсотковий, валютний та цінний ризики). До нефінансових ризиків належать операційний і юридичний ризики.

Для управління фінансовими ризиками, пов'язаними з інвестуванням пенсійних активів, керівництвом Фонду впроваджено відповідну систему. Її основними завданнями є обмеження рівня прийнятих ризиків шляхом встановлення лімітів. Система лімітів повинна забезпечувати: необхідний для збереження платоспроможності рівень ліквідності; підтримку ризикованості операцій на прийнятному рівні; зменшення імовірності вчинення надмірно ризикованих операцій.

Управління операційним і юридичним ризиками має на меті мінімізацію фінансових втрат від цих ризиків і здійснюється на підставі вимог, передбачених відповідними нормативними документами.

Відповідно до Інвестиційної декларації Фонду, яка визначає його інвестиційну політику, інвестиції здійснюються в активи з відносно низьким рівнем фінансового ризику для збереження та примноження пенсійних накопичень учасників із метою забезпечення гідного рівня пенсійних виплат.

Інвестиційна політика Фонду спрямована на одночасне досягнення таких цілей:

- забезпечення вчасних пенсійних виплат;
- захист пенсійних коштів від інфляції;
- дотримання мінімального рівня фінансового ризику під час обрання об'єктів інвестування, за умови досягнення цілей, зазначених вище.

Важливими складовими інвестиційної політики Фонду є також зменшення питомої ваги високоризикованих активів і поступове приведення структури активів до цільової відповідно до вимог Інвестиційної декларації та інвестиційної політики.

Значні фактори ризику, що впливали на діяльність Фонду протягом року:

- нестабільність економічної та політичної ситуації в Україні;
- непередбачена зміна кон'юнктури внутрішнього і зовнішнього ринку;
- непередбачені дії конкурентів;
- довгострокові карантинні обмеження у зв'язку з пандемією COVID-19,

спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

Управління ризиками має першочергове значення для ведення бізнесу Фонду і є важливим елементом його діяльності. Політика управління ризиками сконцентрована на непередбачуваності фінансових ринків і націлена на мінімізацію потенційного негативного впливу на фінансові показники Фонду.

Управління ризиками Фонду являє собою процес передбачення, мінімізації, пом'якшення і нейтралізації їх негативних фінансових наслідків, що включає їх ідентифікацію, оцінку, упередження та уникнення.

Політика управління ризиками сконцентрована на непередбачуваності фінансових ринків і орієнтована на визначення, аналіз і управління ризиками, з якими стикається Фонд, на встановлення контролю за ризиками, на мінімізацію потенційного негативного впливу на фінансові показники Фонду, а також постійний моніторинг за рівнем ризиків, дотриманням встановлених обмежень та політики управління ризиками, з метою забезпечення досягнення стратегічних цілей Фонду при дотриманні балансу інтересів усіх зацікавлених сторін.

Управління ризиками керівництвом Фонду здійснюється на основі розуміння причин виникнення ризику, кількісної оцінки його можливого впливу на вартість чистих активів та застосування інструментарію щодо його пом'якшення.

Управління ризиками базується на наступних основних принципах:

- Усвідомленості прийняття ризиків. Фонд може свідомо йти на ризик з метою одержання відповідного доходу від здійснення тієї чи іншої операції. Незважаючи на те, що по деяких операціях можна прийняти тактику "уникнення ризику", повністю виключити його з діяльності Фонду не представляється можливим, оскільки ризик – об'єктивне явище, що притаманне більшості господарських операцій.

- Керованості прийнятими ризиками. До складу портфеля ризиків повинні включатися тільки ті з них, які піддаються нейтралізації в процесі управління, незалежно від їхньої об'єктивної й суб'єктивної природи.

- Порівняльності рівня прийнятих ризиків з рівнем прибутковості. Цей принцип полягає в тому, що Фонд повинен ухвалювати в процесі здійснення своєї діяльності тільки ті види ризиків, рівень яких компенсується адекватною величиною очікуваної прибутковості. Операції, ризики яких не відповідають необхідному рівню прибутковості, повинні бути відкинуті або, відповідно, повинні бути переглянуті розміри премії за ризик.

- Превентивності виникнення ризиків. Фонд повинен здійснювати заходи, що попереджають появу тих чи інших ризиків.

- Доступності та повноти інформації про ризики. Забезпечення доступу до інформації про ризики відповідним підрозділам та посадовим особам КУА.

- Дотримання лімітів із прийняття та передачі ризиків.

- Багатовекторності. Розподіл функцій, обов'язків і повноважень з управління ризиками між усіма структурними підрозділами і працівниками КУА, та їх відповідальності згідно з таким розподілом.

- Оперативності. Забезпечення своєчасного (на ранній стадії) виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення всіх видів ризиків на всіх організаційних рівнях.

- Об'єктивності. Свобода від обставин, що становлять загрозу для неупередженого виконання завдань з управління ризиками.

Комплексності. Охоплення всіх видів діяльності Фонду на всіх організаційних рівнях та в усіх структурних підрозділах, оцінка взаємного впливу ризиків.

При здійсненні управління ризиками Фонд систематизує ризики за такою класифікацією:

1) ринковий ризик, що включає:

ризик інвестицій в акції - ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів, зобов'язань та фінансових інструментів Фонду до коливання ринкової вартості акцій;

ризик процентної ставки - ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань Фонду до коливання вартості боргових фінансових інструментів;

валютний ризик - ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів Фонду до коливання курсів обміну валют;

ризик спреду - ризик, пов'язаний із чутливістю активів Фонду до коливання різниці в доходності між облігаціями підприємств та державних облігацій України з тим самим (або близьким) терміном до погашення;

майновий ризик - ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів Фонду до коливання ринкових цін на нерухомість;

ризик ринкової концентрації - ризик, пов'язаний із недостатньою диверсифікованістю портфеля активів або у зв'язку зі значним впливом одного або кількох емітентів цінних паперів на стан активів;

2) кредитний ризик (або ризик дефолту контрагента) - ризик неспроможності контрагента (боржника та будь-якого дебітора) виконати взяті на себе будь-які договірні зобов'язання перед Фондом;

3) ризик ліквідності - ризик того, що Фонд матиме труднощі в ході виконання зобов'язань, пов'язаних із фінансовими зобов'язаннями, що погашаються шляхом поставки грошових коштів або іншого фінансового активу;

4) операційний та юридичний ризик - ризик фінансових втрат Фонду, що виникає через недоліки управління, процесів оброблення інформації, контрольованості, безперервності роботи, надійності технологій, а також помилки та несанкціоновані дії персоналу КУА.

Операційний і юридичний контроль має на меті забезпечувати належне функціонування внутрішньої політики та процедур з метою мінімізації операційних і юридичних ризиків.

Управління іншими ризиками:

5) ризик судових розглядів;

6) ризик країни Україна.

Україна є країною з перехідною економікою і в даний час не має достатньо розвинену ділову та законодавчу інфраструктуру, включаючи стабільну банківську і судову системи, які існують в країнах з більш розвинутою ринковою економікою. Сучасна українська економіка характеризується, зокрема, такими явищами, як низька конвертованість національної валюти за кордоном, валютний контроль, низький рівень ліквідності на ринках капіталу і триваюча інфляція. В результаті, ведення діяльності в Україні пов'язане з ризиками, які як правило, не зустрічаються в країнах з більш розвинутою ринковою економікою. Стабільний і успішний розвиток української економіки і бізнесу Фонду в певній мірі залежить від ефективності економічних заходів, що вживаються урядом, а також подальшого розвитку правової та політичної систем.

7) ризик впливу спокоху коронавірусу COVID-19;

На дату підготовки цієї фінансової звітності цей ризик не спричинив суттєвого впливу на фінансовий стан Фонду.

7) ризик впливу воєнної агресії РФ проти України.

Тривалість та вплив військового протистояння з Російською Федерацією, яке почалося 24.02.2022 року, а також ефективність державної підтримки бізнесу і населення на дату підготовки цієї фінансової звітності до випуску, залишаються невизначеними, що не дозволяє з достатнім ступенем достовірності оцінити обсяги, тривалість і тяжкість цих наслідків, а також їх вплив на фінансовий стан та результати діяльності Фонду в майбутніх періодах.

7.3.1. Кредитний ризик

Кредитний ризик – ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони. Кредитний ризик виникає в результаті операцій Фонду з контрагентами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Кредитний ризик притаманний таким фінансовим інструментам, як депозитні рахунки в банках, боргові цінні папери та дебіторська заборгованість (в т. ч. позики).

Максимальний рівень кредитного ризику Фонду відображається в балансовій вартості фінансових активів у звіті про фінансовий стан, як показано далі:

(у тисячах гривень)	31 грудня 2021 року	31 грудня 2022 року
Гроші та їх еквіваленти	1851	2351
Фінансова дебіторська заборгованість	-	-
Загальна максимальна сума кредитного ризику	1851	2351

Фонд здійснює постійний моніторинг невиконання зобов'язань клієнтами та іншими контрагентами, визначених на індивідуальній основі, та вводить цю інформацію в свої процедури контролю кредитного ризику.

Основним методом оцінки кредитних ризиків Фонду є оцінка кредитоспроможності контрагентів, для чого використовуються кредитні рейтинги та будь-яка інша доступна інформація щодо їх спроможності виконувати боргові зобов'язання.

Фондом використовуються наступні методи управління кредитними ризиками:

- ліміти щодо боргових зобов'язань за класами фінансових інструментів;
- ліміти щодо боргових зобов'язань перед одним контрагентом (або асоційованою групою);
- ліміти щодо вкладень у фінансові інструменти відповідно до кредитних рейтингів за Національною рейтинговою шкалою;
- ліміти щодо розміщення депозитів у банках з різними рейтингами та дослідження щодо випадків дефолту та неповернення депозитів упродовж останніх п'яти років.

Станом на 31.12.2022 року кредитний ризик по фінансовим активам був оцінений як такий, що значно не збільшився в порівнянні із попереднім роком, що підтверджується чинниками, які враховують загальні економічні умови та оцінку поточного напрямку зміни умов станом на звітну дату.

7.3.2. Ринковий ризик

Ринковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик виникає у зв'язку з відкритими позиціями за процентними ставками, валютами і фондовими фінансовими інструментами, на які впливають загальні і специфічні зміни рівня нестабільності ринкових курсів.

Метою управління ринковим ризиком є управління та контроль за збереженням рівня ринкового ризику в прийнятних межах з одночасною оптимізацією прибутковості по операціях. Управління ризиком здійснюється шляхом встановлення та моніторингу дотримання лімітів, стрес-тестування, а також проведення або утримання від проведення операцій із відповідними активами

Ринковий ризик охоплює три типи ризику: інший ціновий ризик, валютний ризик та відсотковий ризик. Ринковий ризик виникає у зв'язку з ризиками збитків, зумовлених коливаннями цін на акції, відсоткових ставок та валютних курсів. Фонд наражатиметься на ринкові ризики у зв'язку з інвестиціями у фінансові інструменти.

Інший ціновий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін (окрім тих, що виникають унаслідок відсоткового ризику чи валютного ризику), незалежно від того, чи спричинені вони чинниками, характерними для окремого фінансового інструмента або його емітента, чи чинниками, що впливають на всі подібні фінансові інструменти, з якими здійснюються операції на ринку.

Основним методом оцінки цінового ризику є аналіз чутливості. Для пом'якшення цінового ризику Фонд використовує диверсифікацію активів. При цьому ліміти щодо цінового ризику не встановлюються, зважаючи на заборону подальшого інвестування в активи, схильні до цінового ризику (нерухомість, тощо), згідно вимог Інвестиційної декларації.

Валютний ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструменту коливатимуться внаслідок змін валютних курсів.

Для мінімізації та контролю за валютними ризиками Фонд контролює частку активів, номінованих в іноземній валюті, у загальному обсязі активів. Оцінка валютних ризиків здійснюється на основі аналізу чутливості.

Визначення порогу чутливості Фондом здійснювалося на основі статистичних даних НБУ щодо динаміки курсу гривні до іноземних валют, на основі яких була розрахована історична волатильність курсу, що визначається як стандартне відхилення річної дохідності від володіння іноземною валютою за період.

Валютні ризики Фонду виникають у зв'язку з володінням фінансовими інструментами, номінованими в іноземній валюті. Фонд має кошти на поточному рахунку в іноземній валюті. Фонд визнає, що обґрунтовано можливим є коливання валютного курсу на $\pm 34,06$ відсотка за 12 місяців 2022 року, $(+15,35$ % за 12 місяців 2021 року).

Чутливі до коливань валютного курсу активи

Тип активу	31.12.2022	31.12.2021
Поточні рахунки в іноземній валюті	1970	1471
Депозитні рахунки в іноземній валюті	0	0
РАЗОМ	1970	1471
Частка в активах Фонду, %	83,85	79,48

Аналіз чутливості до валютних ризиків проведено на основі історичних даних щодо волатильності курсів іноземних валют.

Валютні ризики

валюта	сума	% змін	Зростання вартості	Зменшення вартості
31.12.2021				
Долар США	1471	15,35	+226	-226
31.12.2022				
Долар США	1970	34,06	+671	-671

Упродовж наступного за звітною датою року вартість активів ВВПФ «ПЕНСІЙНА ОПІКА» може змінитися на 28,5% (відношення валютного ризику до активів на 31.12.2022р.)

Валютний ризик Фонду є обмеженим, оскільки на балансі Фонду немає зобов'язань, деномінованих в іноземній валюті.

Відсотковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових відсоткових ставок. Керівництво Фонду усвідомлює, що відсоткові ставки можуть змінюватись, і це впливатиме на справедливу вартість чистих активів.

Усвідомлюючи значні ризики, пов'язані з коливаннями відсоткових ставок у високоінфляційному середовищі, яке є властивим для фінансової системи України, Фонд контролює частку активів, розміщених у боргових зобов'язаннях у національній валюті з фіксованою відсотковою ставкою. Керівництво Фонду здійснює моніторинг відсоткових ризиків та контролює їх максимально припустимий розмір. У разі зростання відсоткових ризиків Фонд позбавляється боргових фінансових інструментів з фіксованою відсотковою ставкою. Моніторинг відсоткових ризиків здійснюється шляхом оцінки впливу можливих змін відсоткових ставок на вартість відсоткових фінансових інструментів.

В період з 01.01.2022 року по 31.12.2022 року у Фонду відсутні активи, які наражаються на відсоткові ризики.

7.3.3. Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – ризик того, що суб'єкт господарювання матиме труднощі в ході виконання зобов'язань, пов'язаних із фінансовими зобов'язаннями, що погашаються шляхом поставки грошових коштів або іншого фінансового активу.

Фонд розглядає ризик ліквідності як ризик неможливості виконання зобов'язань перед його учасниками своєчасно та в повному обсязі. Фонд не наражається на значні ризики ліквідності, оскільки його зобов'язання перед учасниками обмежуються наявними активами.

Основна мета управління ризиком ліквідності полягає в забезпеченні безумовної спроможності Фонду виконати свої зобов'язання своєчасно та в повному обсязі, шляхом щомісячного прогнозування грошових потоків на найближчі 12 місяців і забезпечення достатності грошових коштів для здійснення пенсійних виплат та переведень.

Із метою моніторингу та управління ризиком ліквідності Фонд класифікує наявні активи на високоліквідні та низьколіквідні. Високоліквідними активами є активи, які можливо реалізувати за короткий проміжок часу (до 5 днів) без суттєвих фінансових втрат. Такими вважаються:

- ОВДП;
- залишки коштів на депозитних лініях;
- депозити з можливістю дострокового розірвання договору.

Усі інші активи вважаються низьколіквідними.

Для управління ризиком ліквідності Фонд здійснює періодичний аналіз співвідношення високоліквідних активів до прогнозованих грошових відтоків з Фонду відповідно до встановлених лімітів, а також стрес - тестування.

Аналіз активів та зобов'язань за строками їх погашення

	31.12.2022		31.12.2021	
	менше ніж 5 днів	більше ніж 5 днів	менше ніж 5 днів	більше ніж 5 днів
Грошові кошти на поточних рахунках в банках	2351	0	1851	0
Депозити	0	0	0	0
Дебіторська заборгованість	2351	0	0	0
Усього активів	1789	0	1851	0
Поточні зобов'язання	91	0	45	0
Розрив (активи мінус зобов'язання)	+2260	0	+1806	0

Керівництво щомісяця розглядає прогнози грошових потоків Фонду. Управління потребами ліквідності Фонду здійснюється за допомогою як короткострокових, так і довгострокових прогнозів.

Управлінський персонал вважає, що доступні очікувані операційні грошові потоки достатні для фінансування поточних операцій Фонду.

7.4. Умовні зобов'язання. Судові позови

Станом на звітну дату ВВПФ «ПЕНСІЙНА ОПІКА» не є учасником жодного судового процесу.

7.5. Вплив інфляції на монетарні статті

Фонд не здійснював в 2022 році перерахунок статей фінансової звітності згідно вимог МСБО 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції» в зв'язку із тим, що Україна в 2022 році не вважалася країною з гіперінфляційною економікою.

7.6. Події після дати Балансу

Після складання фінансових звітів за 12 місяців 2022 року не відбувалися:

- події після дати балансу, які надавали б додаткову інформацію про визначення сум, пов'язаних з умовами, що існували на дату балансу, вимагали б коригування відповідних активів і зобов'язань, а також уточнення оцінки відповідних статей;

Та відбувалися:

- події, що вказували б на умови, що виникли після дати балансу, що не потребують коригування статей фінансових звітів, але підлягають розкриттю інформації про них в Примітках до фінансової звітності, у визначенні МСБО 10 «Події після звітного періоду», які описані в п.1.6 і 1.7 Примітки 1.

Фінансова система в країні на дату підготовки цієї фінансової звітності працює відносно стабільно, але має суттєві валютні ризики. Фонд визначив, що ці події є некоригуючими по відношенню до фінансової звітності за 2022 рік. Відповідно, фінансовий стан на 31.12.2022 та результати діяльності за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, не було скориговано на вплив подій, пов'язаних з COVID-19 та оголошенням воєнного стану в Україні.

Директор ТОВ «КУА АПФ «ОПКА»

Вячеслав ПЕДАШЕНКО

Головний бухгалтер ТОВ «КУА АПФ «ОПКА»

Тетяна Блавацька

Пропитано, пронумеровано
та скріплено підписом і печаткою

Лисенко

Директор ТОВ "АФ "Лисенко", Іванка

Аудитор Лисенко О.О.

